

"OD BOJA DO ZMAGE!"

"KDOR NE MISLI SVOBODNO, SE NE MORE BORITI ZA SVOBODO!"

Štev. 6.

Chicago, Ill. 9. februarja 1906.

Leto V.

Razgled po svetu.

RUSIJA.

— Država upa še vedno, da uduši re-
velucijarno gibanje, ter radi tega
obljubljuje raznim stanovom zboljšavo
stanovskega položaja. Car je sprejel
kmetoske deputacije kateri je rekel:
"Veseli me Vas viditi. Moja skrb je
in bode da se vaš položaj zboljša."

Narodno zborovanje bode kmalo pri-
šlo in v tem bode se ukrenilo, da se
vam preskrbi česar potrebujete in za-
hlevate.

Zaupajte mi. Jaz stojim na vaši
strani.

Vender predočivajte si lastninske
pravice družin in ne dotaknite se istih.
Veleposestnik ima do svojega pose-
stvar ravno tako pravico, kakor Vi do
svojega.

Povejte to vašim prijateljem v va-
ših vaseh."

Ta govor bode izdali v posebnih lep-
kih, ter jih razposlali po celem carstvu.

— Vojni sod obravnava proti 76 mor-
marjem in trem častnikom bojne ladje
"Knez Potemkina" ki so se so svoje-
časno uprli, kateri so imeli namen po-
raziti vlado.

— Dvajset anarhistov je policija v
Petrogradu dne 7. t. m. zaprla.

Mnogo bomb in razstreljiva so našli
v njih stanovanjih.

— General Grodekoff, znan po svoji
krutosti je imenovan naslednikom Li-
nijeviča. Po mnenju vlade je Linjevič
nesposoben med vojaštvom v Manžuriji
pripraviti mir, ter udušiti protivnjaško
gibanje.

— Volitve v nacionalno skupščino
so določene na 7. aprila t. l.

Skupščina pa nastopi 28. aprila svoje
delovanje.

— Nekaj kmetov iz Balaškovega o-
krožja, prišlo je k uredništvu "Saratvo-
skega dnevnika." Tu so pripovedovali,
kako so kozaki počenjali v njih okraju:

"Kozaki so prišli dne 3. novembra p.
t. v našo vas. Najpreje v malem števi-
lu a potem cele, stotnje, tako, da se
jih je nabralo kakih 400. Imeli so s
seboj tri tope in cno strojno puško, s
katerim orožjem so pričeli takoj delo-
vati.

Dne 4. novembra m. l. so zaprli 46
kmetov, katere so neusmiljeno pretepli.
Vsakega kmeta, kateri so mislili, da je
vodja, so ga ustrelili, poprej pa v pričo
družine do krvi zbičali.

Ropali so kar se je dalo. Pri hišnih
preiskavah najdeni denar so vzeli, ter
si delili. A naposled so se lotili že
žensk, ter jih posilili. Moža so prepo-
dili, a pet, šest kozakov posililo je ženo.

In kdo je vodil to delo? "Deželni gla-
var Nabokov, kateri je tudi kozaški
hetman."

— Ko je vojaštvo zapuščalo železni-
sko postajo Golotvin, je polkovnik Rie-
mann v spremstvu dveh častnikov šel
v čakalnico, ter odredil preiskavo po-
tnikov. Pri nekem železničnem spre-
vodniku je našel samokres. Hitro po-
tega polkovnik iz žepa svoj revolver,
ter ustrelil sprevodnika.

Neki rezervist je hotel zapustiti ča-
kalnico, polkovnik je to opazil, ter ga
ustrelil.

Na tak način se po Rusiji dela —
"red in mir".

— Vojno sodišče je pričelo obravna-
vati proti upornim vojakom — In sicer
proti 100 vojakom iz kronštatske gar-
nizije in proti 126 vojaškim tehnikom
Obravnava proti sebastopoljskim upor-
nikom prične drugi teden.

— Kakor se razvída iz razno došlega
poročila, je general Orlov ukazal na po-
litehnično šolo v Rigi streljati. Število
ustreljenih dijakov je veliko. Podrobno-
sti o tem še manjkajo.

Le toliko je znano, da so poulični bo-
ji v Rigi na dnevnem redu.

— "Staroruska liga" v Kiewu je raz-
poslala v Kiewu bivajočim židom smrtno
obsodbo.

Boje se radi tega, da se tudi v Kiewu
prične s preganjanjem židov.

— V Rostovu in v bližnjih okrajih je
izbruhnil kmetoski upor.

Ena eskadrona kozakov je odšla na
lice mesta.

Ravno došlo poročilo iz Petrograda
javlja, da so meseca januarja t. l. 1203
ustašov ubili.

Prekrsod je bil v 63 okrajih razgla-
šen.

78 časopisov so suspendirali in 58
urednikov zaprli, ki sedaj čakajo pro-
cesa. Te so postavili pod poroštvo, ki
znaša v skupnem znesku \$193.250

AVSTRILIJA.

Narodna statistika Avstro-Ogrske.

Avstro-Ogrska ima 45.420.000 prebival-
cev. Izmed teh je Nemcev 11.370.000
Madžarov (z židi vred) 8.610.000, Če-
hov in Slovkov 7.320.000, Hrvatov 5.
250.000, Poljakov 4.320.000, Malorusov
3.930.000, Romunov 3.020.000, Sloven-
cev 1.275.000, Italijanov 800.000. Samih
Slovanov je potemtakem 23 milijonov,
tedaj polovica vsega prebivalstva, in
vendar jim boče gospodariti 11 miljo-
nov Nemcev.

POGAJANJA IZPODLETELE.

Pogajanja radi sprave med ogrsko in
krono so popolnoma izpodletele. Grof
Andrassy je po daljši konferenci a cesar-
jem zapustil Dunaj, ter se vrnil v Bu-
dapešto. Ta se je branil sprejeti pro-
gram koalicije.

Ako koalicija ne odjenja, bode to
dejstvo uprizorilo ogrski absolutizem.

PRI PRAVLJEN ODGOVOR.

Grof Julij Andrassy poročal je kabi-
netu, da je koalicija na carjevo sporo-
čilo pripravila odgovor.

Andrassy je naprosil za audijenco
pri cesarju, da mu izroči ta odgovor ter
se z njim posvetoje.

Položaj je sedaj čisto spremenjen,
kajti koalicija ne zahteva uvedbe ogr-
skega poveljnega jezika v armadi, pač
pa zahteva drugih privoljenj, ki bi o-
mogočile druge poboljške.

PRI NAŠEM POSLANIKU.

Nadvojvoda Franc Ferdinand avstrijski
predstolonaslednik, je s svojo so-
progo na Dunaju obiskal ameriškega
poslanika Storerja, ter se udeležil ban-
keta, ki ga je slednji priredil.

Kralj Eduard v Dalmaciji.

Iz verodostojnega vira poročajo, da
se bode spomlad kralj Eduard s av-
strijskim predstolonaslednikom nad-
vojvoda Franc Ferdinandom v Dalma-
ciji snidel.

FRANCOZKA.

Dne 31. p. m. so po cerkvah državni
komisarji napravljali inventar cerkve-
nega premoženja.

Pri tem pa je v marsikateri cerkvi
prišlo do pretepa, ter so komisarje iz
cerkve zapodili.

Policija je mogla intervenirati a tudi
njo so pretepli in zapodili.

Iz provincije se brzojavno javlja, da
so se večjih krajev uprli komisiji, ter
je v obrambo komisarjev morala na-
stopiti vojaška pomoč.

DANSKÓ.

Kraljev pogreb.

Pogreb umrlega kralja Kristjana se
je določil na 18. feb. t. l.

MAROKO.

V čast delegatom zunanjih držav,
ki prisostujejo marokanski konferenci
so Španci priredili borbe z bikli.

Ljudstvo je k tem borbam iz vsih
delov Andalusijske prihajalo. Trije slo-
veči borilec so ljudstvo zabavali s tem
da so se borili z bikli, ter jih pred o-
čmi gledalcev na okruten način me-
sarili.

Zdivjani bikli so pomorili več konj
— a jezdecem se ni pripetila nobena
nesreča. Amerikanski in Angleški de-
legat, se teh iger niso udeležili.

Ameriške vesti.

Policijski šef odstavljen.

Matej Kleley policijski šef v St.
Louis-u je odstavljen.

Ta je jako velik sovražnik socialis-
tov, ter je bilo vse njegovo delovanje
naperjeno proti socialistom.

Taktika magnatov.

Da bi premogarje oplašili, so lastni-
ki premogokopov raztrosili vest, da
ima ogromno zaloga premoga, ter da
jim nič ne škoduje, ako se delo ustavi.
16 milijonov ton premoga je baže v
zalozah nakopičenega.

Dezercija.

Raz transportnih parnikov "McClel-
lan" in "Kilpatrick" ki sta bila zasli-
drana v New Yorki luki, na katerih
je bil ukranc polk, ki bi imel oditi na
Filipine, je dezertiralo ogromno šte-
vilo vojakov. Polkovnik Duggan, raz-
postavil je straže na okolo, a kljub
temu so vojaki uhajali v znatnem šte-
vilu.

Da celo po vrveh so se spuščali iz
ladij, ter po nekem plavu ubežali na
suho.

Ustanova Carnegieja.

Odkar je milijonar Andrew Carne-
gie pomagal blaginji za ponesrečene
delavce daroval večji znesek, se je v
7.459 nezgodnih slučajev in 520 umrt-
vin izplačalo \$737.144.

Avstrijski defraudant v Ameriki.

Poštni uradnik Ferdinand Sipek,
kateri je v poštnem hranilničnem od-
delku na Dunaju ponesrečil svoto 90-
000 kron je pobegnil v Ameriko.

Da bi sled zakril si je nadel ime Er-
nest Navaril.

Kakor se je pozvedelo je isti vže za-
dne dni meseca januarja došel v —
New York.

Dobra misel.

Javno izposojevalnico dežnikov us-
tanovila je neka družba v New Yorku.

Vsaki, kateri vplača družbi 1 dolar,
ter se skaže z izkaznico o vplačilu,
ima pravico, v slučaju dežja, izposodi-
ti si dežnik, katerega potem po porabi
odda v zalogo družbe.

Od sedaj naprej ne bode treba več
dežnikov kupovati.

Zopet eden.

Pastor Jurij H. Simons, eden naj-
uglednejših duhovnikov na zapadu, ka-
teri je bil predsednik mnogih bank
se je dne 6. t. m. zastrupil. Stem se
je izognil zaporu, v katerega bi ga
utaknili radi hudodelstva proti nra-
vnosti. Ta služabnik božji je z dečki
nespodobno in nesramno občeval.

Ko so stariši dotičnih otrok zvedeli
za duhovnikovo početje, so ga kaznen-
skemu sodišču ovdčili, vender do več-
raj so celo zadevo prikrivali, in ako bi
se ne bil "rev." zastrupil, bi tudi nje-
gove pregrehe ostale tajne.

Samomor tega, je provzročil v cer-
kvenih, političnih in finančnih krogih
obilo hrupa.

Nemški cesar — Alici.

Nemški cesar je nevesti Alici pos-
lal kot poročno darilo krasno zapest-
nico. Ta zapestnica je jako dragocena
in krasno umetniško delo.

Amerikanski konzul v Trstu.

Predsednik je imenoval Jurija M.
Hotschika amerikanskim konzulom v
Trstu.

Slednje imenovani je hrom, ter za-
more hoditi le ob oporah. Po rodu je
Nemec, ter prihaja iz pomerškega o-
krajja.

Nesreče.

V Evelethu se je ponesrečil rojak
Frank Klun.

Plast ruda ga je v rudniku podsulo,
ter ga usmrtilo. Bil je 24 let star.

Število štrajkujočih.

Ker se rudarji z lastniki rudokopov
ne zamorejo sporazumeti so prvi skle-
nili, da pričnejo s 1. aprilom s sploš-
nim štrajkom. Štrajkalo bode v:
Pensilvaniji, rudarjev 235.000
Zahodni Virginiji, rudarjev 30.000
Indiani, rudarjev 17.000
Illinois, rudarjev 60.000
Michigan, rudarjev 30.000
Jova, rudarjev 16.000
Po drugih drž., rudarjev 60.000
K temu štrajku se pa priklonijo
tudi delavci, ki ne spadajo k
juniji a njih štev. znaša 150.000

Skupaj 635.000

štrajkujočih rudarjev.

Brez sporazumljenja.

Lastniki premogokopov v Indianopol-
is so odklonili zahteve rudarjev, radi
tega se pričakuje da bo izbruhnil štraj-
k 300.000 delavcev.

Vsaki delavec, bode moral do 1. ap-
rila — vplačevati na teden \$1 v blagaj-
no. V blagajnah junije je do sedaj \$6-
500.000 in do 1. aprila pa bodo imeli
13 milijonov dolarjev.

Stem se bodo rudarji drževali med
časom štrajka.

Padel iz 8 nadstropja, a bil nepoško-
dovan.

22letni William Senke iz New Yorka
je delal na strehi 8 nadstropne hiše.
Kar naenkrat se mu vrv utrga, ter pa-
de v globočino.

Ljudje so bili mnenja, da je mrtev,
ter se podajo, da bi mrtveca spravili.
A kako se začudijo ko jim Senke pri-
de naproti, ter pravi: Ta prokleta vrv
se mi je utrgala.

Štrajk prične prej nego 1. aprila.

Mesto da bi premogarji pričeli s
štrajkom 1. aprila t. l. bodo istega ta-
koj začeli, kajti s tem onemogočijo
lastnikom premogokopov nakopičiti
zalogo premoga. Voditelji pa to ne odo-
bravajo, ker se sklicujejo na pogodbo,
ki konča 1. aprila.

Rudarski štrajk pričel.

Med tem ko su delavski voditelji
posvetujejo z delodajalci, so rudarji v
Pensilvaniji začeli s štrajkom, ter dne
7. t. m. pustili delo.

Število štrajkujočih znaša 10.000 ru-
darjev, 2000 nastavljenecv na železni-
ci in 500 rokodelcev.

Štrajkovci so se odločili ne preja z
delom pričeti, nego da se povznanje
plačila odobri.

Medveda v spanju motili.

V bližini Floodwood-a, okraj S. Lou-
iski so našli na medveda, ki je spal
svoje zimsko spanje v svojem brlogu.

Eden delavec je menil, da je brlog
prazen, ter je z gorjačo v njo drezal,
a kako se prestraši ko začuje rjovenje
medvedovo. Medved, kateri se je vje-
zil, da so ga v spanju motili, napadel
je delavce, kateri so s sekirami med-
veda ubili.

Železniške nesreče.

— V Austinu, Mont. zavozil je vlak
v neko lokomotivo ki je zajemala vo-
do s tako silo, da so se sprednji vozo-
vi razdrobili.

5 oseb je usmrčenih, a mnogo ranje-
nih.

— V Meriden, Ja., je vlak povozil 3
delavce.

— Pri Bridal, Veil, Ore. trčala sta
dva vlaka skupaj, 4 osebe so bile ubi-
te, 10 oseb pa ranjenih.

— V Stransville, Kas. sta tudi tr-
čila dva vlaka skupaj, pri katerem je
bil strojevodja ubit, a trije drugi tež-
ko ranjeni.

— V Heleni, Mont. se je tudi zgodila
nesreča. En tovarni vlak zadel je v
osobnega, ter je slednji prišel goreti.
6 oseb mrtvih, a mnogo ranjenih.

CHICAGO.

Otvoritev čitalnice.

Kakor se čuje namerava tukajšna
slovenska čitalnica, v kratkem prire-
diti otvoritveni večer.

Na sporedu bode petje, godba, ples-
igra in raznovrstna zabava.

Rojaki! Pristopajte čitalnici!

Predrzen roparski napad.

Dne 1. t. m. ustopila sta v "Empire
Loan Bank" št. 144 Clark St. dva obo-
ročena moža. Z napetimi revolverji sta
prisilila uradnike, da so se poskrili.

Med tem, ko je eden razbojnikov
ropal blagajno, iz katere je odnesel
\$300 gotovine in za \$700 druge vred-
nosti, je drugi z orožjem na uradnike
meril. Po ropu sta pa mirno iz banke
odšla.

Neki uradnik je zagnal kladivo proti
oknu, hoteč s tem opozoriti zunanje
ljudi, a med tem časom sta roparja
utekla.

SVETOVNE NOVICE.

— IZ Panama poročajo "Heraldu"
da je povodenj in potres uničilo mesto
Buenaventura v Kolumbiji.

Podrobneje vesti o tem manjkajo,
ker je brzojavna zveza z zahodno Indi-
jo pretrgana.

— \$300.000 znašajo dosedanjí stroški
v preiskavi proti zavarovalnici "Equi-
table".

— Tovarna za užigalice je v Lexing-
ton, Ky. pogorela. Škoda znaša \$150.000.

— Pomorska družba "Red Star Line"
namera pristanišče v Antwerpenu opu-
stiti, ter drugo v Zeebrugge otvoriti.
S tem bi pot iz New Yorka prikrajšali
za 7. ur.

— Japonski vojaški vjetniki so se
vračali iz ruskega jetništva skozi Ber-
lin.

Pri tem so jih pogostili in obdarovali.
Major T. Togo pa se je te dni v ime-
nu vojaškega transporta iskreno zahva-
lil, ter poudarjal, da Japonci ne bodo
nikdar pozabili kraja, kjer so bili tako
gostoljubno sprejeti, ter obdarovani in
pogoščeni.

Berolinci so takrat nabrali svoto 22-
000 mark, ter jih med, iz ujetništva se
vračajoče vojake razdelili.

Vrednost kupčije med združenimi
državami in Italijo je v letu 1905 zna-
šala 77½ milijonov dolarjev.

— Revolucionarno gibanje v Perziji
postalo je jako resno.

— Med Italijo in Montenegro so skle-
nili pogodbo s katero bi omajali upliv
Avstrije na Balkanu.

— V Pragi je 47letna F. Kadlec sež-
gala na ognjišču svoje nezakonsko de-
te, kakor tudi dva otroka njene pri-
jateljice.

— Na Japonskem vlada strašna la-
kota; vsaki dan umrje za lakoto več
sto ljudi.

— Na francoskem je sprejela zborni-
ca prve določbe glede zavarovanja de-
lavcev v starosti.

— Delavski list "Vorwärts" poroča,
da je neki častnik poučeval vojaštvo,
kako se ima isto ravnanj pri slučajih
delavskih demonstracijah, ob enem pa
tudi omenil, da istega, ki bi nalašč pre-
visoko streljal, tega bodo častniki na
mestu ustrelili.

ROJAKI!

Uljudno Vam naznanjam, da sem
stopil v zvezo z "mestno hranilnico lju-
bljanske".

Ta je ena prvih in najmočnejših
hranilnic naše Slovenije.

M. V. Konda,

657 W. 18th Str.

ROJAKI, NAROČUJTE SI
"GLAS SVOBODE."

Pod novim orlom.

Zgodovinska povest.

Ponatis iz "Slov. Naroda"

DRUGI DEL.

XIII.

Vojak, ki je stal na koncu mostu, je bil padel v Savo in Konrad je bil skočil za njim, da ga reši. Posrečilo se mu je, da je mogel vojaka prijeti in srečno je vlovil tudi rešilno vrv, katero so mu vojaki vrgli. Konrad in pone-srečeni vojak sta po strašnem boju z valovi obležala brez zavesti na bregu. Kmetje so priskočili na pomoč in ju odnesli v prvo hišo.

— Mara, pazi ti nanj, je rekel general Fresla, jaz moram na most — vo-jaki so brez poveljnika.

In general je odšel na most in na Konradovem mestu vodil rešilna dela. Mara pa je v ubožni kmetijski koči skr-bela za Konrada.

Čez nekaj časa se je Konrad zavedel, strme je spoznal Maro.

— Vi tukaj? je šepetal. Vi Mara? In skoro neslišno so dihnila njegove ustna: Kako sem srečen!

Šele pozno ponoči je Konrad mogel vstati. Spravili so ga v Damjanov voz in Mara se je peljala z njim. Molče sta sedela drug poleg drugega. Šele čez dolgo časa je Konrad bolešno rekel:

— Mara — nekaj Vam moram pove-dati — nekaj iz moje preteklosti — ali danes ne morem. Toda — bodite pri-pravljeni na žalostno razkritje —

— Naj bo kar hoče, je rekla Mara, prava ljubezen ne vpraša, ne za to kar je bilo, ne za to, kar bo.

— Ali si moja Mara?

Dvoje rok se je ovilo okrog Konra-dovega vrata in med vročimi poljubi je slišal glas ljubezni.

— Tvoja — Konrad, tvoja v sreči ali v nesreči, živa ali mrtva danes in vekomaj!

XIV.

Kadar je Konrad Podobnik stopil pred Maro, da bi ji razkril skrivnost svojega življenja, tisto skrivnost, za-radi katere je toliko časa premagoval samega sebe in skušal zadušiti svojo ljubezen do Mare, nikdar ni mogel priti do besede. Čim je začel govoriti, mu je Mara s poljubi zaprla usta.

— Tvoja skrivnost me nič ni briga. Jaz je nečem poznati. Jaz te ljubim in sem srečna, da me ljubíš. Tu sem, tu me imaš, vzemi me, če hočeš, stori kar hočeš, samo ljubi me.

In Konrad je zopet molčal in molčal je rad, ker se je tresel strahu, da bi mogel Maro izgubiti.

Tudi o maršalu Marmontu ni hote-la Mara z njim govoriti. Čim je skušal napeljati pogovor na razmerje med maršalom in med Maro, vselej mu je resno in odločno velela, da naj o tem ne govori.

— Lahko mi zaupaš, mu je rekla, ko je šla spet na ples k generalnemu guvernerju, da se ti niti trenutek, niti v mislih ne izneverim, četudi ne tajim, da imam za njega posebne sim-patije. Ko bi te ne bila videla na čr-nuškem mostu, ko bi ne bila videla, da znaš biti pravi junak, večji kakor vsak vojskovodja — kdo ve, kaj bi se bilo zgodilo. Zdaj pa ni nobene nevar-nosti več.

In šla je na ples in prvi ples je ot-voril z njo maršal Marmont. Lahno sta se zibala v lahнем plesu.

— Ekselencija, je rekla Mara, rada bi z Vami govorila nekaj besedi.

— Gospodična Mara, je odgovoril maršal, jaz že vse vem. Moj stari in zvesti prijatelj, general Fresla, je bil pri meni. Vem, kake dušne bolesti sem Vam povzročil in dasi me boli srce, sem vendar vesel, da ste jih pre-magali. Jaz Vas resnično ljubim in svojo čast Vam prisegam, da nisem imel nobenih slabih namenov. Ali mi morete to verjeti?

— Da, verujem Vam, — o tem nisem nikdar dvomila.

— Hvala Vam, Mara. Midva se ra-zumeva, kakor redkokdaj dva prijate-lja — menda ker sva oba odkrita zna-čaja. Ali se me bodeš zdaj izogibala, Mara?

— O ne! Čemu neki? Kakor nič ne prikrivam, da ljubim Konrada, tako tudi nič ne prikrivam, da ste Vi v mo-

jih oči v zoro moža in da sem srečna in ponosna, da me smatrate za svojo najvdanejšo prijateljico.

In pogledala je maršala s tako sve-tlim, tako zvestim pogledom, da se ni mogel zatajevati in je skoro glasno vzkliznil:

— Mara, Mara — ko bi jaz ne bil oženjen — Vi bi morali postati moja žena.

Lahno sta se zibala v lahнем plesu, kakor bi bila oba slutila, da plešeta zadnjikrat skupaj. In plesala sta sku-paj skoro ves večer. Ljudje so šepeta-li in delali opazke in Konrad je srdi-to gledal to početje, a onadva se za to nista zmenila.

Naposled je maršal popeljal Maro pred Konrada.

— Tu Vam izročam Vašo nevesto, mu je rekel z resnim glasom. In obr-nivši se k družbi je zaklical:

— Moji ljubi gostje — na prihodnji soiréji Vas pozdravi moja žena. Pisal sem ji, naj pride k meni.

Ljudje se niso mogli načuditi te-mu naznanilu, ker je bilo splošno zna-no, kako slabo sta se razumela maršal in njegova žena.

Po soiréji so raznesli udeležniki to novico po vseh ljubljanskih gostil-nah in prišla je tudi v Kolorettovo gledališko kavarno, ki je bila nastan-jena v prvem nadstropju prejšnje Gerberjeve hiše. Tam je bil med gos-tji tudi kurat s Šmarne gore, Janez Svetlin. Bil je, kakor po navadi, nekol-ko vinjen in silno zgovoren, kakor vse-lej, če je pogledal pregloboko v čašo.

— Oj, ti ubogi maršal, je tarnal ku-rat, ko je slišal, da pride Marmontova žena. Kako se mi smili.

— E, kaj bi se vam smilil. Saj so drugi ljudje tudi oženjeni.

— Saj se meni vsi oženjeni ljudje smilijo. Prav vsi! Resnično, resnično vam povem — žena popelje moža v nebesa, ali pot gre skozi pekel.

— Vi ste pač vesel, da ste samec, se je vmešala gospodinja v pogovor.

— Kajpak! In še kako! je pritrlje-val kurat. Pa tudi če bi jaz ne bil du-hovnik, bi se ne oženil. Ne le ker sam ne bi hotel postati nesrečen, nego tu-di ker bi zato ne hotel žene narediti nesrečne. Moje načelo je: rajši naj mož kot samec več žensk naredi sre-čnih, kakor da se oženi in napravi eno nesrečno. O jaz sem to dobro premislil in lahko govorim, zakaj jaz imam skušnje, velike skušnje.

— Bežite, bežite, ga je zavrnila gos-podinja, to so same čenče!

— Kaj, čenče? Kdo pravi to? Ali veste, da sem jaz duhoven gospod? Kako me morete žaliti? No, pa Vam ne zamerim. Saj pravijo učenjaki, da je ženska glava manjša kakor moška.

— Vaše besede pa kažejo, da mora v možki glavi biti veliko več praznih prostorov, kakor v ženski, je rekla gospodinja in nejevoljno odšla.

Šele pozno ponoči je kurat zapustil kavarno. Ravno ko je vrata odprl je videl, da je mimo kavarne smuknil grof de Laval in šel proti Gospodskim ulicam.

Dalje pride.

Inkvizicija sedanjega časa.

Gorostasno vest, priobčuje "Pravo Lidu" v Pragi.

V tej razkriva tajnost vzgojevanja nesrečnih žensk, katere se pokorijo v deželnih prisilnih zavodih.

Posnema se iz tega, da "usmiljene sestre sv. Karola Boromeja" počenja-jo krute silovitosti na ženskih kaznjenci-h.

Ako bi bilo le del tega resnica, kar se o tem piše, presegalo bi vse to vsa-ko mejo.

Pravo Lidu piše: Prestojnica tega zavoda je neka Ala-na Lucker.

Vše dejstvo, da zavod vodijo nune "usmiljenke" ne potrebuje nadaljnega komentiranja.

Znano je, da raznovrstne ženske, katere nimajo o omiki niti pojma, in katerim je nežnóutje tuja čednost, se zatekajo v kloštre, kjer si seveda preskrbijo brezskrbno življenje.

Drugi vzroki jih menda v to ne pri-vedejo.

In tim ženskam, kateri še dobro brati in pisati ne znajo, zaupajo vod-stvo zavoda, kateri ima težko in od-

govorno nalogo.

Razmere v Kostonblatskem zavodu predočivajo nam to najbolje.

V tem zavodu vzgojujejo "usmiljen-ke" po starodavnem sistemu. Principi-tih je nesrečne prebivalke zavoda pre-sepati. Za vsaki najmanjši prestopok diktira prednica bičanje, 10, 20 ili 25 močnih udarcev to je vsakdanja ka-zen.

Ženska, katera mora prestati enako kazen, sleči se mora do srajce, posa-dijo jo na klop, ter udrihajo po njej. Udarci so taki, da po vsakem nastane otekliná.

Ako pa ena tih-sirot kazen-ne pre-stane, da omedli, se kazen obnovi, ka-dar se revica pomore. Prečastile ses-tre pa prisostujejo tej eksekuciji.

V zadnjem času se je dogodilo, da je neka ženska, katera je dobila večje število udarcev umrla.

Neki Boženi B. so pazniki poruvali lase.

In da bi pa dobila revica odpustek pred božjim stolom, so ji dali v roke svete podobice.

V imenu Krista počenja-jo pač usmi-ljenke razno.

Ta zavod je pod državnim nadzorst-vom. Državni svetnik Krtička in okraj-ni glavarji iz Duksa in Brna so pokro-vitelji.

Tepliška "Freiheit" pa omenja, da so te sestre bile poprej strežnice bol-nikov v Teplicah. Vendar radi njih po-četja so jih zapodili.

Želeli bi, da bi se za te dogodke tudi država brigala ter oprostila revice iz krempļjev inkvizitorskih usmi-ljenk.

Rudarski štrajk.

Štrajk, katerega nameravajo upri-zoriti rudarji, bode eden največjih štrajkov, kar jih zgodovina pozna.

Lastniki rudokopov so odklonili za-h-teve rudarjev, ter so prekinili obrav-

navanje z rudarji.

Vender rudarji, svesti si svojih prav-ic in zahtev odgovorili bodo na od-klonitev magnatov s štrajkom.

636.000 rudarjev bode se postavilo v boj proti kapitalizmu, ter se bojeva-lo za dosego svojih zahtev.

Organizacija je popolna, kajti rudar-ji so edini, ter tudi z materijalnimi sredstvi dobro preskrbljeni.

6 in pol milijonov dolarjev jim je vže sedaj na razpolago, a do pričetka štraj-ka bode v njih blagajni nad 13 miljo-nov dolarjev.

Vsekakor zadostno denarnega sred-stva.

Rudarji so zanesljivi ljudje, kateri se ne uklonijo vsaki neprilici. Ti se zavedajo, da se bode bojevali za pra-vice, ter bodo tudi v boju stanovitni. Kako pa voditelji?

Ravno v tem štrajku, ki ga upri-zori velikanška masa bi morali voditelji pazno in ustrajno delati.

Upamo in želimo, da bi štrajkujoče rudarje vodili pošteni in zanesljivi vo-ditelji.

Zdravniki verujejo vanj.

V bolnicah in svoji zaseb-ni praksi rabijo in pripo-ročajo zdravniki (2)

DR. RICKTER-JEV

ANCHOR PAIN EXPELLER

Dr. J. M. Thompson, 386 Clin-ton St., Brooklyn, N. Y., piše: Jaz sem v svoji praksi z Dr. Rickterjevim Anchor Pain Expellerjem ozdravil bolnike od revmatizma v členkih, protina, in nevralgije na čudovit način, kar s tem vestno po-trjujem. 25c in 50c.

Pri vseh lekarnarjih
F. Ad. Rickter & Co.
125 Pearl St. New York

GDJE NADJETE POMOG BOLESTNICI?

Jedino u

"Universal Medical Institute"

30 W. 29th St. - - NEW YORK, N. Y., - - kod Broadwaya

Zašto baš tamo i nigdje drugdje?

Pošto ima ovo veliko poduzeće, koje postoji već mnogo godina i u tom vremenu hiljade i hiljade bo-lestnih izlječilo prve i najbolje specialiste; to jest: liječnike, koji su učili na *Berlinskoj univerzi* te je svaki liječnik i specialista u jednoj bolesti.

Ovakovi liječnici se nalaze samo kod našeg liječilišta, koje nesmijete zamjeniti sa konkurencijom: padu-zeć, koji ne traže ništa drugo nego naše zemljake p r e v a r i t i. Neše poduzeće u New Yorku poznato je u svih radničkih krugovih vrlo dobro, te nam svi ovdješnji, kao i drugi klienti (bolesnici) daju po-dupno povjerenje.

Zahvale od strane izlječenih bolesnika, koji su nam zaupali, dolaze od svih strana i svaki dan u Vam iste na zahtjev u prepisima pošaljemo.

Da se uvjerite, priobćujemo sljedeće svjedočbe, sa adresami izlječenih zemljaka, da se svatko može propitati.

ZAHVALE "UNIVERSAL MEDICAL INSTITUTE."

Osdavljen od kroničnoga tripera i spolne bolesti.

Potvrđujem danas pismom slavno-mu Universal-Medical Institutu u New Yorku, da sam jedino kroz njihove liječ-nike, koje sam mjesec dana radio, od moje jadne bolesti potpuno ozdravljen.

Kadi toga preporučam svakomu ovaj veliki zavod ter kažem svakomu, ako je borestan da se na gornji zavod obrati, pošto oni liječnici znadu čovjeka hitro i dobro ozdraviti.

Nadam se, da radi ovakove bolesti više neću k Vama doći, a ako budem pomoć za zdravlje treći to ću se na Vas obratiti.

Izričnem potpunu zahvalu gospodinu profesor, koji za svakoga bolesnika dobro skrbi, ter dopušćam da se moja hvala u koji god list javno otisne.

Sa veleštovanjem Frank Alele,
315 Ankore St., Wilmington, Del.

Citajte, kako je bila ova djevojka ozdravljena.

Ime i naslov je dostavljen, da se svaki može upitati.

Gospodin profesor specialista Universal Medical Institute.

Postie, kad sam od Vas i Vaših gg. liječnika ozdravljena od neizlječive bo-lesti dužnost mi je, da se zahvalim Vam osobito radi toga jer mi nisu mogli ni-koji liječnici pomoći. Radi toga prepo-ručam svim, neka se u slučaju bolesti obrate na glasoviti Medical Institut, gdje će naći sigurnu pomoć.

Opunomoćujem, da se dade moja za-hvala u novine

Ivana Simeone,
U mojoj nazočnosti bila je zah. pod-pisana po N. Grilli, N. Pub. for Kings C.

57 Broome St., Jersey City, N. Y.

Radi toga Vas izlječimo ako imate:

Reumatizam, bolesti srca, oteklo tijelo, bolest u očima, ušima, nosu, grlu, prsima, izpadanje lasi, bolest na želudcu, maternici, hemeroide, nemoćnost u spolnom obćenju, nervoznost, astma, kašalj, pokvarenu krv, nepravilnu probavu, bolesti na leđjima i dimnjama.

Svaki bolesnik neka nam piše u hrvatskom jeziku. Universal Medical Institute je najbolje liječilište na svijetu. Sva-ki bolesnik neka bude uvjeren, da će bit sasam izlječen. Imade bolesti, koje se ne mogu sasam izlječiti. Za ovakove bo-lesti ima ove liječilište puno električnih strojeva sa kojima se daje organizmu jakost in nov život. Svaki bolesnik neka se popita rac: svoje bolesti i liječnici budu vrlo rado savjetovali te poslahi prave lijekove. Ako ste bolestan, a vi pišite na:

"Universal Medical Institute"

30 W. 29th Str. © © NEW YORK, N. Y., © © kod Broadwaya

i kudite uvjereni da će vas izlječiti, jer vam je zajamčeno izlječenje. Ako je bolest neizlječiva, to vam odmah jave neki liječnici, te vam ovako prištede svako trošenje novaca.

Dodjite osobno ako možete k nam od 10 do 12 sati u jutro

ili od 2 do 7 sati po podne. Nedjeljom od 10 u jutro do 1 popodne

Cesar Jozef II.

Piše dr. Slanc.

Novo, iz naturalnega feudalnega, ali kakor se tudi imenuje, tlakarskega gospodarstva razvijajoče se gospodarstvo, prevrglo je tudi vse duševno življenje. Na mesto kat. duhovnikov kot "učiteljev" tlakarjev stopili je slobodni meščani in ta je spravi vedno in vse drugo duševno življenje v druge tire. Reformacija mu je tudi v tem pot odprla, prevrnivši dotle nedotakljivi verski sistem, ki je oklepal duhove. Vseučilišča, ki so jih tu in tam prej bogata mesta ali knezi ustanovili, dobili so kmalo po nehanju 30letne vojne drugi črteš, teologija, ki je prej tudi juristarijo ter filozofijo imela pod kordo, je stopila iz prestola, rimljansko pravo se je preselilo iz italijanskih vseučilišč tudi na druga in naravoslovci so dobili vsaj nekaj prosti poti. Vsaj pred zašigom na gromadah so bili že bolj varni. Deželni knezi, obogateli po sekularizaciji (odvzetju) nekoga cerkvenega premoženja, so lože težili do absolutizma. V Avstriji nahajamo malo sekularizacije. Naši deželni knezi so bili za časa reformacije še precej revni.

Gotovo bi se spustili na ta cerkveni plen, ko bi tedaj Turki ne nagajali ter vsake kvatre ne bili v aust. deželah. Morali so tedaj s jako bogatim papeštvom prijazni biti, ki jim je dajalo nekaj denarja za vzdrževanje turških bojev ter ukazalo bogatim aust. duhovnim mogotcem in samostanom, da isto storijo. Papežem pa je bilo na tem, da se reformacija v Avstriji ustavi, da ne pride v Italijo. Tedaj so bile v tem oziru posebne naše slov. dežele kat. cerkvi imenitne. Ne prej ne pozneje niso v vatikanu toliko o teh Slovenceh ugibavali.

Tedaj se je poznalo dobro, kaj je Ljubljana in kaj so druga slov. mesta. Bog ve, če bi usoda Slovencev drugačna in boljša ne bila, ko bi te vedne denarne zadrege v denarnicah tedanjih aust. dež. knezov ne bilo! — Kaj se hoče, smola je smola!

Naši aust. vladarji so v reformacijskih časih z večjega na ramah kat. cerkve splezali do samodržcev. Pustili so pa tudi v zahvalo za to cerkvi veljati, kar je ta hotela. Za to se zaostali val aust. narodi v razvoju proti drugim. Vsi protestantovski narodi so postali bogati, omikanejši. Še celo Madžari — kalvinisti.

Cesarica Marija Terezija (1740—1780) je spoznala, da ji je treba pridobiti ljubezni kmeta in meščana. V vednih vojnah, ki jih je imela, uvidela je da s plemenitajem in cerkvi jo samimi ne gre. Ona uvideva, da je treba dobiti davčno in vojaško moč kmeta neposredno v svoje roke. Ona začne kmetu olajševati njegovo neznosno življenje, ona najprej spravi neki red v robotovanje istega. Ona olajšuje, kjer more, kapitalistično delujočim meščanom njegovo delo. Ona osnuje prvo občno ljudsko šolo. Imela je nekaj izbornih svetovalcev, ki so teženje novega gospodarstva razumeli ter bili neprijazni cerkveni nadvladi nad duševnim življenjem narodov ter groznemu feudalizmu grajske in duhovenske gospode.

V pravi tir pa spravi vse njen sin Jozef II, katerega vzame leta 1765 kot sovladarja. Mož je bil jako za svoj čas omikan. Svoje mladostna leta je največ pri knjigah preživel, imel je izborne učitelje, kateri so mu bili tudi pozneje sodelavci. Bil je absolutist v najlepšem pomenu besede. Proti sebi strog, izpolnjevač vse dolžnosti delavnega človeka, mil in blag proti revni, kjer jo je našel. Ali poznal je, da zahaja staro feudalno gospodarstvo in z vsemi močmi velike strasti se poprima dela za upotevanje novega. Mati njegova se je obotavljala, kmeta celo oprostiti, težave so se ji zdele prevelike, ki jih bi imelo odvezovanje grajskih pravic in spremstvu. Tudi Jozef II. je to uvidel, ali 1. novembra 1781 je le suženstvu jednako podložništvo odpravil. Torej 8 let pred veliko francosko revolucijo. Prej je ustanovil z materjo "urbarij", to je knjige, v kateri so bile pravice in dolžnosti kmetov natanjko določene. (Iz teh knjig so nastale sedanje zemljiške knjige, gruntovne bukve). Ustanovil

je trdna meja posestnih pravic kmetov, ki so bile prej, kakor dolžnosti negotove in v spoljubo grajsčakov dane. V patentu 1. 11. 1781, v kojem podložništvo, vezanost kmeta na grajsko zemljišče odpravi, je privrkat oficijelno beseda "leibeigenschaft" rabljena. Prej se je to razmerje, kakor že povedano, zvalo: "Erbunterthänigkeit". Ta patent je določil, da so kmeti lastniki zemljišč, kateri posedujejo, da pa še imajo odraščati, kar je bilo še od njih prej storiti, plačati. Dalje, da se smejo prosto ženiti, prosto odhajati, da se smejo učiti prosto rokodelstev. Dalje, da se jim ni treba postaviti v grajsko službo. Le oni otroci, ki so stariše zgubili, so se še morali postaviti na novačenje za grajsko službo. Določilo se je nadalje, da grajski ne smejo več od kmeta dela in plačil zahtevati, kakor se je v urbariju določilo. Vzel je Jozef II. grajsčakom sodstvo v kriminalnih stvareh; kreslje je že ustavila Marija Terezija. To so bile državne uradnje. Te so imele tudi neposredno večji delokrog. Jozef II. je tudi uredil pobiranje davkov, ustanovil prvi davkarski sistem v Avstriji. To vse je povzročilo mej grajski in duhovniški veliko jezo. Planili bi k orožju, ali niso več imeli moči, meščani so bili prijatelji cesarjevi in kmeta so se bali, da jih ne zadavi v toplem gnezdu. Čakali so jim prijaznejši vladarjev in se spuščali z Jozefom II. v trgovanje, barantanje, da tem potem še pridržijo, kolikor možno pravic in gnotnih koristi.

Že stemi uredbami je Jozef II. posekal najdebelejše korenine grajske ter duhovenske mogočnosti ter kmeta z mehko roko peljal na njegovo lastnino, utrnil mu pot vsaj v nekoliko iz tužnega lica. Že leta 1775 je v zvezi z materjo izdal "Robotpatent", v kojem je določil, mere tlake in dajatev in to kolikor možno v prid izboljšanja kmeta. V grajsčinah, v samostanih škofijah so zobni škripali; pa kaj so hoteli; pod njihovimi okni je vihtel razdražen kmet svojo pest in to so poznali. Ali Jozef je posegel tudi mej cerkveno premoženje. 700 bogatih samostanov je razobčil, njihovo premoženje pa odredil za verski zaklad, za izdržanje delujočega posvetnega duhovenstva ter druge cerkvene potrebe. Samostan je razpustil, v kojem se je le lenoba pasla. Na Slovenskem so šli bel mihli cistercijanci ter kartazji. (Dalje pride.)

Benjamin Franklin.

Dne 17. jan. je minulo 200 let, odkar se je rodil v Bostonu Benjamin Franklin, ki je iznašel strelvod in električni zmaj, in ki je bil glavni bojevnik za ameriško svobodo. Franklin se je tudi že bavil z vprašanjem asistencije in vegetarijanstva. Tudi se je bavil s stavljenjem koz in ženskimi vprašanji. Vse to so stvari, ki so prišle mnogo pozneje na dnevni red, a veliki Franklinov duh jim je pripravil pot. Leta 1730, je ustanovil prvo knjižnico za izposojevanje knjig ter mislil na ustanovitev etične družbe. Bil je pravi estetik, ki ni samo učil npravnih idealov, temuč jih tudi sam izvajal. Na verskem polju le kazal Franklin toleranco, kakršna je sedanjemu narodu neumljiva. Vzgojen je bil kot pobožen presbiterijanec, a je kmalu mnogo dogem zavrgel, dasi je ostal celo življenje veren. Obžaloval pa je opetovano, da so verski članki največ zato na svetu, da nas ločijo in delajo neprijazne, ne pa da bi se prizadevali učiti, pospeševati in utrjevati npravnost. Dajal je brez razlike na versko pripadnost, ako se je kje gradila nova cerkev, sinagoga ali tempelj. Dosegel je celo, da se je v Filadelfiji zgradilo veliko poslopje, kjer so imeli svoje dvorane pridigarji vseh veroizpovedanj, kolikor jih je bilo v mestu.

Zastonj pošljem knjigo. "Kako dobiti in si ohraniti lepe in goste lase?" Vsakemu, kdor pošlje nekoliko poštinih znamk. Knjiga je zelo zanimiva in koristna in za vsakega potrebna. P. Frank, 229 East 33 Street New York City.

Listu v podporo.

J.C.K. Dalzell, Ill. \$0.25

Niže podpisani priporočam Slovincem, Hrvatom in drugim bratom Slovanom svoj lepo urejeni

SALOON

z dvojnimi kegljiščem in biljar na razpolago.

Točim sveže pivo, domača in importirana vina, fine likerje in prodajam izvrstne smodke.

Prost prigrizek vedno na razpolago.

John Kumar,

na vogalu Laflin in 20 ulice in Blue Island Ave. Chicago, Ill.

Importiran tobak iz stare domovine. V zalogi imam po 7, 8, 13 in 17 kr., kakor sport, sultan in damske cigarete. **J. VOKOUN,**

544 Blue Island Ave.

E. Pauch

gostilničar

663 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

Se priporoča za obilen obisk.

NAZNANILO.

Slovenec in bratom Hrvatom najtopleje priporočava, po starokranjskem okusu delane

SMODKE.

Fino izdelane viržinke po najnižjih cenah.

Zunanja naročila sprejemljeva z posebno točnostjo poštine prosto

Vsa naročila naj se noslovijo na **BAHOVEC BROS.** 567 S. Centre Ave. Chicago.

ROJAKI!

Ako hočete kaditi dobre unijske smodke obrnite se na

ROBERTA HAHN

577 Clinton St. Milwaukee, Wis.

VSAK BODE DOBRO POSTREŽEN IN ZADOVOLJEN.

3 ODSLOTKE

Obresti plačujejo od hranilnih ulog. Od prvih 5 dneh vsakega meseca vlozene hranilne vloge obrestujejo od celega meseca.

INDUSTRIAL SAVING BANK

652 Blue Island Ave.

Ustanovljena 1890.

VSAKO SOBOTO ODPETO DO 8 URE ZVEČER.

Amann & McCabe

mesarja

Milwaukee, Wis. 306.8 Reed St.

Se priporočata slavnemu občinstvu V zalogi imata tudi kranjske klobase.

Priporočam vsem rojakom svojo moderno gostilno, kjer točim vedno sveže pivo, najfinejše žganje in likerje in pristna, naravna vina.

Sprejemam rojake tudi na stanovanje in hrano.

John Mlakar,

60th. & Greenfield Aves. West Allis, Wis.

Slovincem in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli!

Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

Slovenci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za moške — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove

po najnovjši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.

blizu 18. ulice Chicago, Ill.

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave. Telefon Canal 476

Uradne ure:

do 9. zjutraj

od 1. do 2. in

od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave:

od 10-12 dopoldne in

od 2-4 popoldne

Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Slovenci v Milwaukee!

Zakaj kupujete slabo meso po visoki ceni, ko Vam je lepa prilika dana, da kupite dobro meso in po nizki ceni.

OBRNITE SE NA

Otona Preiss,

269 Grove St.

kjer bode te točno postreženi z najboljšim blagom. V zalogi ima tudi pristne Kranjske klobase.

Pozor!

Slovenci.

Pozor!

"Salon" z MODERNIM KEGLJISČEM

Sveže pivo v sodčkih in buteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinejše unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Veliko popusta pri cenah.

V teku sedanje sezone znižali smo cene pri suknjah za 15 odstotkov pri dolarju.

Pomislite kaj to pomenja, da pri našem blagu, kateri je najboljše vrste, da prodajamo vse bolj po ceni, in sicer tako da nam nobena prodajalna v Chicagi ne more konkurirati.

Ako slišite da druge prodajalne celo 5 0 in 60d. popusta dajajo, se Vam bode zdel naš popust majhen, pa veste da nobena kupčija se ne sklepa brez dobička. Radi tega Vam ne popušujemo 50d. pač pa 15d.

Poglavito pa na zimskih suknjah. Tudi imamo veliko zalogo klobnkov, kap, rokavic in obleke za moške. Tudi dajamo zelene menjalne znamke.

J.J. DVORAK & CO.
UNION CLOTHIERS AND TAILORS.
598-600 BLUE ISLAND AVE.

Telefon — Canal 1198

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co

657 W. 18th St. Chicago, Ill.

TELEFON CANAL 427

Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

**"Glas Svobode" izide vsaki petek
on velja za AMERIKO:**

za celo leto\$1.50

za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo letokron 10

za pol letakron 5

Prvi svobodomiseln list za slovenski
narod v Ameriki.Naslov za dopise in pošiljatve je
slednji:**"Glas Svobode"**

657 W. 18TH ST. CHICAGO, ILL.

Dopisi.

CHICAGO, ILL.

dne 4. feb. 1906.

Izvanredni užitek nudil se nam je na maškeraadnem plesu, katerega je priredilo društvo Slovenija št. 44. Č. S. B. P. J. dne 3. t. m. v narodni dvorani. Nebroj lepih mask, ki so zastopale raznovrstne narode v raznih nošah so s svojim ljubim početjem uprizorjale obilo smeja, ter spravile s tem vsakega obiskovalca v židano voljo.

Pri vseh takih plesih je pač lepo in veselo, a tako, kakor je bilo ravno na tem maškeraadnem plesu ni bilo vže dolgo, kajti vsaki udeleženec bil je dobre volje in zadovoljen je zapustil "na vse zgodaj" prostor, kjer se je tako imenitno zabaval. Odbor Slovenije je rešil častno svojo težavno nalogo, in prepričan naj bo, da vemo upoštevati zasluge, katere si je pridobil, da se je maškeraadni ples tako vrolo obnesel.

"Obiskovalec."

SO. CHICAGO, ILL.

7. feb. 1906.

Cenjeni mi urednik! Prosim priobčite sledeče vrstice v našem priljubljenem listu.

Bral sem v raznih dopisih, kako se ljudje branijo duhovnika, ala Jeran, Hribar et Co.

Žal, da smo tudi mi tako nesrečni, da imamo v So. Chicagi Kristovega mestnika, kateri poseduje same iste lastnosti, katere bi mu morale biti tuje.

Ravno pri zadnji cerkveni seji mu je marsikdo povedal, kar mu tiče.

Kakor Vam znano, smo v So. Chicagi naseljeni Slovenci in Hrvati skupno sezidali cerkev, a pozneje smo Slovenci Hrvate do zadnjega novca izplačali, tako da je cerkev sedaj last Slovencev.

Vender naš "reverendissimo" imenuje cerkev "Hrvaško".

V zadnjih 3 letih se je dobilo po \$5000 za cerkev, stroškov pa je bilo \$2800 na leto, — dolga se je kljub dohodkom napravilo \$4000. Ta dolg se je napravil, ko je bila cerkev vže popolnoma dogotovljena.

Z tega se toraj posnema, kako naš "gospod" gospodari s tujim premoženjem.

Ko so se Slovenci pri seji v cerkev potegovali za svoje pravice imenovali jih je "šmrkavce", ob enem pa tudi prav po domače priduševal. Ko ga nekdo opomni na svetost kraja, rekel je "saj ni sv. rešnega telesa v cerkvi. Ko mu še drugi pristavi "No, potem je pa hlev", ni dal nobenega odgovora.

Ta zvita buča tudi po testamentah "jaga". V zadnjič je hotel uplavit pri poslednji oporoki pok. J. Hodnika. To se mu ni izpolnilo, in šel je brez zahtevanega stotaka domov.

"Resnicoljub."

SO. CHICAGO, ILL.

dne 5. feb. 1906.

Da tudi mi v So. Chicago naseljeni Slovenci napredujemo, posnemati je iz tega, da smo ustanovili pevski zbor, katerega smo krstili "pevsko društvo Slovan". Pevske vaje se vže vrše, ter pridno obiskujejo vsako oboto zve-

čer. Tudi smo se vže priučili nekaj pesni, katere nas pač spodbujajo k unemi za napredek koristnega pevskega društva.

Zadnjo saboto smo fineli mesečno sejo, po seji pa neoficijelni zabavni del. Pri tem smo se razno pomenili in zapeli, ter bili prav dobre in židane volje.

Tudi se je pri seji sklenilo, da se na saboto dne 24. tm. priredi zabavni večer, pri katerem bode na vsopredju petje, razne igre in ples.

Rojaki v So. Chicagi in Pullmanu, ne bodem Vam razkladal, kakega pomena je pevsko društvo za nas tukaj bivačoe Slovence, ker vem da pomen istega sami veste.

Radi tega podpirajte društvo, ter pristopite v vrste istih, kateri s pesnjo prodrajo na polju napredka, kateri s pesnjo dokazujejo, da se zavedajo, kar mora v tujini bivačoi Slovenec za napredek naroda storiti.

"Pevac."

Zahvala.

Društvo Slovenija št. 44. Č. S. B. P. J. se tem potom prirčno zahvaljuje vsem onim, kateri so pripomogli, da je maškeraadna, veselica dne 3. tm. tako sijajno prospela. V prvi vrsti se zahvaljujemo čestitim gospem in gospodičnam, ki so v takem lepim številu obiskale naš ples.

Tudi požrtvovalnost gospodov ne zabimo, ter jim ključemo "Srčna hvala."

Sploh vsem udeležnikom, ki so s svojim pohodom pripomogli, da se je maškeraadni ples tako vrolo obnesel se zahvaljujemo, ter smo v nadi, da nas tudi nadalje podpirajo in ne pozabijo lepega večera, katerega smo dne 3. tm. vžili.

"Odbor."

Pripomba: Sledeče maske so dobile častna darila: Ženski oddelek: I. darilo je dobila poljedelka, II. venčanka, III. poljedelka z grabljami, IV. Černomeljka, V. nevesta in VI. jajčarka.

Moški oddelek: I. Ruski upornik, II. vandrovce, III. Trapist, IV. viničar, V. vitez, VI. fotograf.

Tudi ženska in moška skupina ste dobili častna darila.

Žrtve industrije.

Grozopno statistiko o človeških žrtvah, katere industrijalizem zahteva, so zavarovalnice obelodanile.

Samo v Pittsburškem okrožju je lansko leto na delavskem bojnem polju padlo 17.700 delavcev. Od tih žrtev odpade: 9000 na jeklarne, 4000 na druge tovarne, 400 na premogokope in 4300 na železnice, skupaj 17.700 ponesrečencev.

Strašna je osoda ponesrečenca; a še večja zapuščene družine, kajti večina tih se z veliko težavo preživlja, a mnogo njih poginja glada, kajti osoda oropala jih je preživetelja.

Te številke kažejo koliko žrtv zahteva industrija, katere žrtve se rekrutirajo iz delavskih krogov.

Koliko nesreč in koliko gorja priha na trpina — delavca, gorje, katero mu prizadeva, industrijalno podjetje.

Delo težavno, zaslužek tako majhen, da komaj sam sebe preživljaš, a kako bi preživljal še družino?

Delavec, družinski oče, kateri se podaja na delo ne ve ali se bode zopet povrnil k družini zdrav, ne ve ali bode ostal mrtev ali pobabljen na polju dela. In če se ti nezgoda pripeti, kdo se briga za Te — kdo Te bode preživljal Tebe in družino.

Znabiti industrijalec. — Gotovo ne. Ako moraš svoje življenje pustiti tovarni, rovu ali kjer si bode — bo li industrijalec pomagal Tvoji družini? —

Tudi to se ne bode zgodilo.

Zatorej delavec, združi svoje moči v ono maso, katera se bojuje proti kapitalizmu, nastopaj proti njemu, ter zahtevaj to kar ti tiče.

Za kapitalizem žrtvuješ dan na dan svoje življenje, za istega se postavljaš pri delu v nevarnost, torej — ako Te nesreča zadene, preskrbi naj Te isti, kateremu posvečuješ svoje moči, ter isti naj pomaga Tvoji družini kadar osoda zahteva, da položiš svoje življenje na žrtvenik kapitalizma.

Zatorej! Ustani, zdrami se in zahtevaj!

Vrtinci.

Nevihita splošne ustaje raztegnila je svoje delujoče okrožje čez Poljsko in Rusko, ter je poplavila celo obširno deželo od enega do drugega kraja.

Tej silni nevihti sledili so vrtinci krvave in nepreznateljive meščanske vojne, katero so uprizorili v okovih samovlade vpreženi sužnji.

Reakcija postavila je v boj in umirajoča vlada je sklepala zveze z izvrškom človeštva. Ona je to temno mogotstvo zbralo, organiziralo, oborožilo in ta armada se je podala v boj, kjer je uprizorilo strašno in z gnusom napolnjeno morijo.

Revolucija je nastala. Videli smo zmago. Čeravno je ta zmaga trajala le nekoliko časa — a vender zmagali smo.

Videli smo jutranjo zarjo novega življenja, dihali smo zrak prostosti in to kar smo si s tisoči žrtvi priborili, ne pripustimo za nobeno ceno.

Naše geslo je — Smrt ali zmaga!

Mi pričakujemo zmago, mi zaupamo proslavi naše svete stvari, in mi ključemo vaim, ki se enako nam, bojujejo za prostost: "pomagajte nam!" To je klic ruske delavske zveze.

Ta klic kaže, da ruski ustaši še niso obupani, ter so pripravljeni se podati v boj v katerem bi zmagali ali propali. Zadeva ruskih proletarcev je zadeva proletarcev celega sveta.

Klic na pomoč, katerega ruski bojevniki vzklikajo, naj dobiva odmev in zavedni proletarec naj pokaže Rusom, da zna ceniti boj za zlato svobodo.

ROJAKI, NAROČUJTE SI

"GLAS SVOBODE."

DNEVNI KURZ.

100 kron avstr. velj. je \$20.50
Temu je pridjati še 10 centov za poštino.

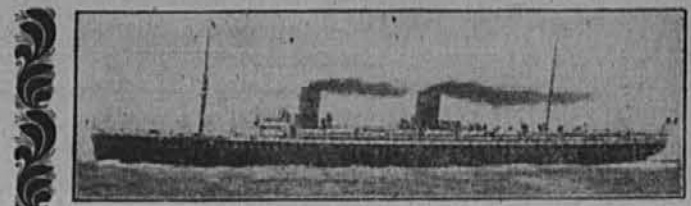
Telefon
urada
Main 39.Telefon
stanovanja
228—Y.**Dr. F. E. Hicklin**

La Salle, Ill.

Se priporoča tu živečim Slovanom. Urad ima nad Straussovo prodajalno.

Ozdravljenje oči je moja
posebnost.

Kdor hoče kmalo dospeti na Kranjsko, Koroško, Spodnje Štajersko ali v Istrijo, naj se posluži parnikov francoske družbe

Compagnie Generale Transatlantique.**LE 6. DNI NA MORJU.**

Parniki plujejo iz New Yorka vsak četrtek ob 10. uri dopoldan.

Glavni agent za Ameriko in Canada
na 32 Broadway St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni agent za zapad,
na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

Slika predočuje zlato damsko uro (Gold filled.) **JAMČI SE ZA 20 LET.**

V naravni velikosti slike.

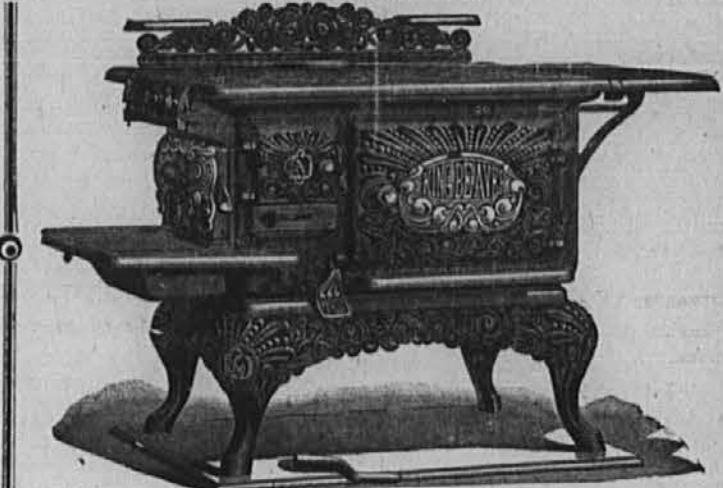
Kolesovje je najboljši ameriški izdelek
— Elgin ali Waltham. **\$14.00**

Te vrste ura stank le
V obilo naročbo se priporoča vsem Slo-
vencem in Hrvatom dobro znani

Jacob Stonich,

72 E. Madison St.
Chicago, Ill.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite pečl in pohištvo pri
NAS

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

BRATJE DELAVCI!**Cene delnicam so vedno višje.**

Našega novega parobrodnega društva parobrod "Brooklyn", je v evropskih vodah pokazal krasno prosperiteto. Z redno plovitbo je družba pričela v začetku meseca oktobra p. l. Radi tega so tudi cene delnicam poskočile. Še je čas, da si vsaki delavec lahko priskrbi delnice in tako postane sotrudnik tega ogromnega podjetja. Ne odlašajte! Kupite kolikor morate delnic, dokler so še po \$5.00

FRANK ZOTTI & CO.

Na zahtevo dajemo vsakomur pojasnila.

Ta kupon izrežite, napišite in ga pošljite z denarjem na spodaj omenjeni naslov.

Vsaka delnica je vplačana popolnoma, in se nemore več vplačati.
(Incorporated under the laws of the State of Maine)

Frank Zotti Steamship Company.**FRANK ZOTTI, PRESIDENT.**

[Inkorporirana po državnih zakonih z glavnico \$2.000.000, od katerih je že
\$1.500.000 uplačanih.]

108 Greenwich Street, New York.

Cenjeni gospod:—

S tem predplačam na.....delnic Frank Zotti-jeve parobrodne družbe po \$5.00 komad, in Vam prigrabno pošljem svoto od.....dolarjev, katero upotrebite v zgoraj povedano svrhu, in delnice mi prej ko mogoče določite.

S tem se razume, ako predplače prekoračijo preje navedeno glavnico, da mi zgornjo svoto vrnete v celem znesku.

Ime.....

Ulica in št.....

Mesto in država.....

Dne.....190....

Ceki, menice (trate) in poštne nakaznice naj se pošljajo direktno na:

Frank Zotti S. S. Co. 108 Greenwich St. New York, N. Y.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Podpredsednik: MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
 Tajnik: MARTIN KONDA, 657 W. 18. St., Chicago, Ill.
 Zapisnikar: ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.
 Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.
 Nadzor-
 niži: { DAN. BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
 JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
 Pomožni
 odbor: { MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 JAKOB TISOL, 343 Fulton St. Pullman, Ill.
 Bolniški
 odbor: { MARTIN SKALA, Box 1056 Ely, Minn.
 JOSIP MATKO, Box 481 Claridge, Pa.
 MATIJA PEČJAK, 819 Chestnut St. Johnstown, Pa.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; denarne pošiljke pa blagajniku Frank Klobučarju.

Osrednji odbor S. N. P. Jednote ima vsako tretjo soboto svojo redno mesečno sejo. Opozarja se vsa društva, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno določijo svoje dopise enotnemu tajniku.

Jankovo romanje.

Ubogati česar šesta božja zapoved uči in prepoveduje je pač težko, posebno pa istim, katerim cvete mladeniška doba, dela ta zapoved velike pregla-vice. Druge zapovedi se človek počasi privadi a ubogati, kar 6 božja zapoved zakučuje, — je pa res prava težava.

— Proti tej zapovedi se je Mirti-čev Janko vedno bojeval.

— Bil je čvrst, a tudi bogat in lep fant, in ni čudo, da mu je ravno ta božja zapoved nudila prilike, katero je rad vporabljal in katerih posledica je bilo vže lepo število nezakonskih potomecev.

— Seveda je moral svoje pregreške proti skrhanim devicam poravnati s evankom, pa to ga ni zadrževalo, ter se je vedno z isto unemo bojeval proti 6 božji zapovedi.

— Mati njegova je vže skoraj obupa- la, kajti Jankotovo početje jo je skrbelo.

— Vender se je potolažila, ker gos- pod kaplan so oznanili, da bode v krat- kem misjon.

— Mirtičevka si je takoj mislila, "no sedaj bode pa vender se mi posre- čilo Jankota spreobrniti, posebno ker pride misijonarji pater Inocencij, kate- ri je vže marsikatega trdovratnega grešnika spreobrnil.

— Hitro ko so misijonarji prišli, se Mirtičevka poda k patru Inocencu, ter mu potoži svoje težave, proseč ga, da spreobrne njenega Jankota.

— Neko popoldne, ko je Janko rav- no pri domu ostal, pride pater Inocen- cij k Mirtičevim. Postregli, so mu, kar je bilo mogoče najboljša, a Janko mu je moral delati pri mizi družično.

— Med raznovrstnim razgovorom, pa začne pater Jankotu predočivati njegove pregrehe, ter mu reče, da nje- govo početje ga bode pripeljalo v več- no pogubljenje in pekel.

— Vidno skesano poslušal Janko pa- trove nauke, a ko mu slednjič naloži pokoro, da more iti na božjo pot k bliž- nji romarski cerkvi, je Janko tudi ob- ljubil storiti.

— Na vse zgodaj drugo jutro se Jan- ko pridruži procesiji, a Mirtičeva mati je naprosila vaškega mežnarja, da pazi na njenega edince, da ne pade v kakš- ne skušnjave.

— Na celam potu je mežnar pazil na svojega varovanca, in res se ni pripet- ilo nič hudega.

— Zvečer, ko sta svoje verske dol- žnosti dopolnila, podasta se v bližnjo gostilno, kjer sta hotela nekaj pove- čerjati, ter popiti par kozarec rujne- ga vina.

— Brhka 20letna Anica hčerka krč- marjeva je nosila vino na mizo.

— Utrujenost in rujno vino pa je uplivalo na mežnarja, da se je ob mi- zo naslonil, ter zadel.

— Janko bil je sam. A samota ni dobra. Povabil je Anico k mizi, dal jej piti, ter jej pripovedoval, da radi ljubezni, mora iti na božjo pot.

— Anica se mu je smejala, začela ga je dražiti, češ kdo bo ljubezen za greh vzela.

— "No če misliš, da je tako, pa daj mi en poljubček" odvrne Janko, ter pritlene deklico k sebi, katero je za-

čel poljubavati, a Anica se mu ni bran- nila.

— Mežnar se prebudi, in reče: "Jan- ko pojva spat."

— "Da, da, kmalo pustite me, da še ta kozarec vina v miru spijem", odgo- vori Janko.

— Mežnar se zopet nasloni, ter s smrčanjem dokaže, da je zopet trdo zaspal.

— No in mlada človeka pa brbljata in govorita, ter čulo se je kako sta se pogovarjala o kamrieli in ključu.

— Anica odide, a Janko zbudi mež- narja, ter mu pove, da gre spat v svo- jo sobo.

— Na to se razideta. Mežnar v svo- jo spalnico, a Janko v —

— Jutranje solnce je vse spuščavalo svoje zlate žarke v sobo, ko se mežnar prebudi. Hitro gre gledati svojega va- rovanca, a ta je v svoji spalnici mirno spal spanje pravičnega. Zbudi ga, a po zajterku se odpravita proti domu.

— Mežnar pove materi, kako je bil Janko na božji poti priden in ubogljiv.

— Mirtičevka je bila tega poročila vesela, ter je dala mežnarju za njegov trud 2 goldinarja.

— Cela stvar te božje poti pa je ime- la vender le svoj čudni konec.

— Pet mesecev, po tej božji poti se pripelje k Mirtiču Aničin oče, hotoč govoriti z Jankotom, katerega pa ni bilo slučajno doma.

— Materi pa je povedal, da je Janko Anici, ko je bil na božji poti nekaj "u- štimal", ter da bode mogel skrbeti, da se vsa stvar plačilnim potom uredi.

— Ko je prišel Janko domov ga mati počne zmerjati, on ji pa odgovori:

— "Ja mati v vsih drugih slučajih sem bil kriv, a za ta je pa kriv pater Inocencij, kateri me je poslal, na bož- jo pot, zaradi tega naj tudi pater Inocencij odračtuje alimente.

—R—

VESTEN DUHOVNIK.

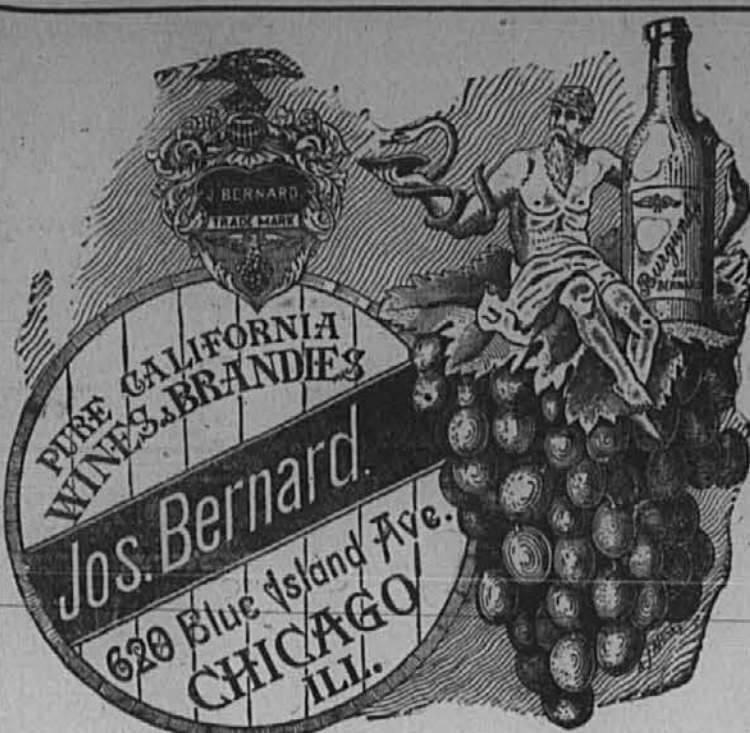
Je kaplan Brajc v Sori pri Medvodah. V Rakovniku je nekega mrliča djal v sv. olje, v kaplaniji pa uči priče, kako naj govore, da bosta onadva fanta zaprta, ki ju po krivem dolže, da sta mu okna pobila. Vendar pri tem pouče- vanju se je Brajcu zgodila nesreča. Ko je v četrtek poklical neko Bukovec k sebi in jo začel učiti, kako naj govori, se je ženska tako razburila, da mu je na stolu umrla. Prst božji, bi rekli klerikalc, če bi se liberalcu kaj takega zgodilo, kaj pa naj mi pravimo?

Kljub opetovanim prošnjam in opominem vpošiljajo uradniki podrejenih društev naročilo glede tiskovin, naročnin ali oglasov na blagajnika. Prosimo enkrat za vse- lej, take zadeve, naj se vpošljejo naravnost na upravništvo "Gl. Sv." ker isto preskrbuje take stvari.

POZOR ROJAKI!

Opozarjamo rojake, da nam bo- de knjižica "ŽRTEV RAZMER" ali "ZAPISKI KRANJSKEGA KAP- LANA", kmalu pošla. Kdor želi imeti knjižico, naj doloži 25c. na upravništvo "Gl. Sv." in po- šljejo mu jo takoj.

Založba, ki se opisuje v knji- žici, se je završila na Kranjskem ter je povsem resnična.

Edina vinarna, ki toči najboljša kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljšo kapljico. Vsi dobro došli!

Hermanekov Angelika balzam je najboljša krepi.

Kedar telo slabi in se njega moč čimdalje bolj in bolj zmanjšuje te- daj potrebuje želedec krepi za prebavljenje, da ojači čreva in ledvice.

Hermanekov angelika balzam se proizvaja le iz korenin, zelišč in izbranih rož, ki so potrebne za ojačenje telesa in utrditev zdravja. A- ko postane kri nečista, se pretaka nepravilno in postaja razkrojena, to- lo ne dobiva dovolj jakosti, torej slabi in razpada, pristopno je bole- nim, nervoznosti, slabemu prebavljenju, izgubi slasti do jedil, nespe- nosti.

Poleg se pa prikazujejo še druge bolezni, ki imajo svoj izvor le v sla- bi krvi, n. pr. mrzlica. Hermanekov angelika balzam je naj- boljši kričistilec in krepi, ki vedno pomaga, ako telo slabi.

Cena 75c; po pošti 85c.

Izdeluje in prodaja edino

J. C. Hermanek, lekarnar,
585 So. Centre Av. Chicago Ill.

NE KAŠLJAJ!

Zakaj ostajš v nevarnosti, dokler se tvoj prehlad slabša? Zakaj ga zdaj ne ozdraviš? Vsaka nevarna bolezen ima svoj začetek in prvi znaki sušice, jetike ali tuberkuloze so mal prehlad, hripavost ali bolehnost pluć ter kašelj manjšega ali večjega obsega.

Severov Balzam za pljuča

vedno ozdravi zlo, ki je podlaga vseh pljučnih nerednosti

Ozdravi vsakovrstne prehlade in kašlje ter omeji napre- dovanje vseh pljučnih neredov. Cena 25 in 50c.

"Imela sem tako nadložen kašelj, da nisem mogla ne spati ne jesti in sem postajala vedno slabša. Vsi Balzam za Pljuča me je popolnoma ozdravel." Anna Svoboda, TONY, WIS.

Vrnjena mladost.

Marsikateri postarani mož nam piše, da se zopet počuti mladega potem ko je jemal

"Severov Balzam življenja."

Lahko se počuti čvrstega, kajti to je zdravilo, ki leči neprebavljivost in druge organske napake in ojači osla- bele organe. To zdravilo je močna tonika življenja. Poskusi jo. Cena 75c

Kratka Bolečina

Ostra in nakratna bolečina na strani je često znak prve srčne nerednosti. Srčna slabost ni nobena mole bolezen. Pazi ob pravem času. Ozdravi najhi- treje

Severov Srčna Tonika.

Cena \$1.

Oster odgovor.

Pogosto da tak človek, ki je sicer do- brega srca, toda so ga razdraženi živ- ci naredili nemirnega in sitnega. Tonika, ki podpre slabe in zmučene živce. Olajša dušno potrtost vrne spanje in zopet uredi telo po kateri- koli izgredih je

Severovi Nervoton.

Cena \$1.

Clovek na bergljah.

Ni vedno žrtev nesreče. Velikokrat je samo napaden od revmatizma. Vr- zi berglje proč in pridobi si zopet moč ter zdravje stem, da rabiš zdravilo, ki zares ozdravi.

To je Severovo Zdravilo za Revmatizem

Cena \$1.

V vseh lekarnah.

Zdravniški nasveti brezplačno.

W. F. SEVERA Co.

CEDAR RAPIDS IOWA

VESTI IZ STARE DOMOVINE IN iz jugoslovanskih pokrajin

Požar na Jesenicah.

Pri nedeljskem požaru v tovarni Kranjske industrijske družbe je zgorela skoro tretjina vse tovarne. Zgorela je žičarna, cinkarija, tovarna žebelj in vse velikanske zaloge s približno 180 vagona žebeljev. Nad dvesto dragih strojev in transmisijonov je uničil požar. Zdaj so se pokazale že tudi posledice ognja. V ponedeljek zjutraj je bilo že 400 do 500 delavcev brez dela in zaslužka in minilo bo mnogo mesecev, predno bo tovarna popravljena. Za te reže bo na vsak način treba nekaj storiti.

Štrajk.

V Trbovlju je 2600 premogarjev ustavilo delo ter začelo štrajkati.

Punt kaznjencev.

V Kopru se je v tamošnji kaznilnici spuntalo 500 kaznjencev. Iz Trsta došlo vojaštvo je puntarje ukrotilo. 25 kolovodij so zaprli v posamezne celice.

Kaznjenci so se uprli proti novemu hišnemu redu.

ZOPET NOV KLOŠTER.

Grad kneza Porcije v Senožečah hoče kupiti neki red, da napravi iz njega kloster. Kako da smo ravno Slovenci tako nesrečni, da se med nami vsak čas ustanovi kak nov kloster. Bogati narodi zapirajo klove in izganjajo lenuh, ki v njih prebivajo, mi pa, morda najrevnejši narod, pa dobivamo leto za letom novih klosterov.

Napredek Ljubljane.

Grad, ki ga je kupila občina od države za 60.000 K, bodo popravili in preuredili, kjer bo gostilna, veliki nasadi in vrti ter zabavišča za občinstvo. Na grad bo vozila električna vpenjača in sicer iz dvorišča mestne hiše. V kakih dveh letih bo grad popolnoma preurejen. Tozadevni načrti so že izdelani in bodo v kratkem prišli pred občinski svet.

Nadškof Stadler obsojen.

Zaradi nasilnega spreobračanja mohamedank h katoličanstvu je bil sarajevski nadškof obsojen v globo 500 K. Njegov tajnik Bulja je bil zaradi istega čina obsojen v 48urni zapor.

Goriškim nadškofom.

Je imenovan goriški kanonik bivši dvorni kaplan dr. Franc Sedej, sicer odločen klerikalec, ali vendar Slovenec. Srbija odklanja avstrijske zahteve.

Srbski minister zunanjih del je naznanil avstro-ogrskemu poslaniku da odklanja Srbija avstro-ogrške zahteve glede carinske zveze z Bolgarsko, ker so te zahteve nečestne in poniževalne za Srbijo. Dunajski listi napadajo Rusijo, češ, da je nahujkala Srbijo in Bolgarijo proti Avstro-Ogrski. — Srbski poslanik dr. Vučić je danes v tej zadevi konferiral z grofom Goluchovskim.

— Avstrija je začela v soboto z represalijami proti Srbiji na posebno prefrigan način, da namreč tukajšnji avstrijski konzulat odreka visum srbskim živinjskim potnim listom, v sled česar celi transporti prašičev ne morejo čez mejo.

Sovraštvo proti Avstriji je čedalje huje. Ko so trgovci se posvetovali radi prepovedi uvoza živine v Avstrijo je ljudstvo Srbom ki so poznani kot prijatelji Avstrije okna pobilo, ter napravilo precejšno škodo.

Čuli so se klic "Proč z Avstrijo!"

Bele sužnje.

Mestni svetovalci ogrskega mesta Pozsony, so imeli sejo v kateri so sklenili uravnati poselsko vprašanje. Sklenili so da brezposelni smejo stanovati le v gotovem delu mesta in še to pod policijskim nadzorom. Tu se morajo pustiti večkrat zdravniško preiskati in ako v teku kratkega časa ne dobe službe jih pošljejo odgonilnim potom domov.

Ne postopajo pa samo, proti deklaraciji na ta način, ampak tudi proti tovarniškim delavkam.

Čela nova postaja obstoji iz 22 členov, ter istega, kateri se proti njej pregreši kaznuje s 100 kron globe, ali pa zaprejo v ječo.

Tako določa se vnapredovali Ogrji.

Česa se učitelji ne smejo?

Jernej Vurkalec, župnik v Dobjem pri Planini na Štajerskem, je tožil pri okrajnem šolskem svetu domačega učitelja med drugim, da se je nekega prostega popoldne z učiteljico kepal; nadučitelj pa da je to gledal in se smejal. Župnik je pozabil, ali pa ni hotel povedati, da je pri kepanju pomagala tudi nadučiteljeva soproga in da je vsem reanično žal, da ni župnik prinesel svojega žeganega trupla h kepanju. Ker so to zabavo videli slučajno štirje pobiči, ki so sneg kidali izpred cerkvenih vrat, pa piše župnik v tožbi ogorčen, da se cela fara zgraja nad tem kepanjem.

Mali uzroki, velike posledice.

Članek o malih uzrokih in velikih posledicah so vedno komične, da celo tragikomične vsebine. Neki časnikar se je o tem dosti bavil, ter nam predloži dogodljaje, ki so imeli res male uzroke, a velike posledice.

Neki mladenič v New Yorku, kateri se je peljal s poulično železnico zapazil je svojo ljubico na cesti. Hoteč pokazati, svojo spretnost, skočil je iz voza, kateri je najhitrejši vozil, a po nesreči se mu je ter zdrsnil in padel v lužo. Ljudje so se mu smejali, in ljubica tudi. To ga je pa tako vjezilo, da se je obesil.

— V Ohlo je hotel neki mladenič napisati svoji izvoljenki ljubavno pismo, a iz žalosti da ni imel peresa ne črnila, se je usmrtil.

— V New Yorku je imela neka dama papagaja, kateri je znal raznovrstne umetnosti. — Ko je enkrat v družbi hotela, da bi jej papagaj vzel iz njenih ustnic slaščico jo papagaj zgrabil zkljunom za zobe — ter privleče iz njenih ust ponarejeno ozobje. Iz sramu do tega, se je ta dama zastrupila.

— Nekemu možu je po naključju prišel v usta ženski las. Hoteč las izpljuvati, prevrže petrolejko, ogenj nastane, ter upepel celo hišo.

Tudi bolha je zakrivila veliko nesrečo. Automobilist začuti, da mu bolha po obrazu leze. Hoteč jo odstraniti, zgubil je oblast čez voz, ter trčil ob drevo s tako silo, da se je voz pometil in automobilist do smrti pobil.

V Omahi preganjal je pes mačko. Mačka skoči na zabo, katerega prevrne. Neka mimoidoča ženska se tega prestraši, da počne kričati.

Tega se splaš tudi v neki voz vpreženi konj, ter začne dirjati. V vozu pa je sedel farmer z tremi otroci. Voz se preobrne, ter ubije farmerja z otroci. Blizu Cresline, Ohlo, povozil je vlak prešiča. Mast prešiča se je razlila po šinah, vlak pa je radi preveč namazan šlin iz tira skočil. Veliko potnikov je bilo ubitih in ranjenih.

Nekemu odvetniku iz zapada kateri je nekoliko bolehal, svetoval je zdravnik, da se mora več gibati.

Odvetnik je to ubogal, kajti baviti se je počel z revolucionarnim gibanjem, uprizoril revolucijo, ter postal celo predsednik.

Po porazu - zmaga.

Zgodovina nas uči, da je za nas najboljša šola — poraz, kajti se le v porazu spoznamo sredstva, ki bi nas znale obvarovati poraza. Tudi v življenju zaupamo preveč v svojo moč in zdravje, a dostikrat je ista omahljiva, ter bolezen praznuje nad nam svojo zmago. Vendar tudi proti tej se lahko uspešno branimo ako rabimo Trinerjevo zdravilno grenko vino.

To vino je najboljši pomoček proti boleznim, ter rabimo ga takoj ko zapazimo, da nas zdravje zapušča in sprevideli bodemo kako hitri učinek ima to vino, katero ojači celi sistem ter ga pripravi do pravičnega delovanja. Tudi želodcu in prebavnim organom dobro učinkuje. Prva znamenja tih bolezni je, da se zgubi slast do jedij, kakor tudi da se zgubi naravno barvo.

Ako pa rabiš Trinerjevo zdravilno grenko vino premagaš vse te težave.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josip Trineru 799 So Ashland Ave., Chicago, Ill.

„ZDRAVI SE PREDNO SE RAZBOLIŠ.“

Tak uči sv. pismo knjiga modrosti Isusa sina Sirahovega v 18. poglavju na 19. strani.

Ta izrek je dobro, da si zapomni naše ljudstvo, kajti ako je komu na svetu potreba nauka o čuvanju zdravja, je v prvi vrsti to naše ljudstvo, katero navadno še le takrat išče zdravniške pomoči, ko bi bilo boljše poklicati duhovna.

Blagor onemu, kateri je zdrav, a kedor zdravje izgubi, je v nadlogo sebi in drugim. Zdrav človek je trden in vesel, njemu ne škoduje veter in zima. Jed in pijača mu diši in delo mu je o veselje. Nič ga ne boli in ničesar ne pogreša ter je popolnoma srečen in zadovoljen.

Zatoraj rojaki! ZAKAJ TRPITE IN BOLUJETE? Ako ste bolni in slabi, sploh, ako rabite zdravniške pomoči ter želite popolnoma ozdraviti, obrnite se samo na:

Dr. E. C. Collins Medical Institute

Kajti znano Vam je da je on edini, kateri Vam garantira in vas v resnici do kraja in popolnoma ozdravi bodisi katere koli bolezni kronične ali akutne kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah, mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni v grlu, nosu, glavi, nervoznost, živčne bolezni, prehudo utripanje in boleznir srca, katar, prehlajenje, nadihu, bronhialni, pljučni in prsni kašelj, bluvanje krvi, mrzlico, vročino, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, reumatizem, giht, trganje in bolečine v križu, hrbtu, ledjih in boku, zlato žilo (hemoroidi), grizo ali preliv, nečisto in pokvarjeno kri, otekle noge in telo, vodenico, božjast, šumenje in tok iz ušes, oglušnje, vse bolezni na očeh, izpadanja las, luske ali prhute po glavi, srbenje, lišaje, mazole, ture, hraste in rane, nevrastenični glavoboli, kakor tudi vse ostale notranje in zunanje bolezni moške ali ženske, kakor tudi vsake tajne spolne bolezni in napake. On je prvi in edini zdravnik, kateri ozdravi jetiko točno in popolnoma.

Čitajte nekaj najnovejših priznanj, s katerimi re rojaki zahvaljujejo za popolno ozdravljenje.

OZDRAVLJEN: trganja po nogah in bolezni v prsih in želodcu.

OZDRAVLJEN: tajne bolezni in izpadanja las.

JOHN DUBIK,
17 Reed St., North Adams, Mass.

Javna zahvala.

SPRINGFIELD, ILL.
DRAGI GOSPOD DR. E. C. COLLINS M. I.
NEW YORK.

Vam naznanim, da sem prejel Vašo poslano zdravilo za srbeči lišaj in Vam se imam zahvaliti, ker so Vaša zdravila zares uspešna, kajti jaz sem sedaj popolnoma zdrav.

Vas pozdravljam s spoštovanjem

Johan Intihar,
1917 So. 15th Street,
SPRINGFIELD, ILL.

ALEX LOMBARDI,
Glems Falls, N. Y.

Da bodele bolezen lažje spoznati pišite po knjigo „Zdravje“, katero dobite zastoni, uko pismu priložite nekoliko znamk za poštnino. Ako ste bolni ali slabi ter rabite zdravniške pomoči, natančno opišite svojo bolezen in naznanite, koliko časa že trpi in koliko ste stari in vse glavne uzroke radi katerih je bolezen nastopila in pisma naslavljajte na sledeči naslov.

DR. E. C. COLLINS MEDICAL INSTITUTE,
140 West 34th Street,
New York, N. Y.

Zavod je odprt vsaki dan od 9 ure zjutraj do 6 ure popoldan, ob nedeljah in praznikih od 10 ure dopoldnan do 1 ure popoldnan.

Vaclav Donat

izdeluje neopojne pijače —
sodovico in mineralno vodo.

576 W. 19. St. Telefon, Canal 6296

LIEBICH Slovenski fotograf

poznat mej Slovenci že mnogo let
izdeluje najlepše velike in male slike
po najnižjih cenah.

80-86 Euclid Ave.
CLEVELAND, O.

PODPISANA

Matija Kirar in Frank Gregorič

gostilničarja

v Waukegan, Ill. 709 Market S

— se dragim rojakom priporočata. —

Postrežba točna in solidna. Izbrana vina in likerje, domače in importirane smodke.

Rojaki dobe čedna prenočišča.

ROJAKI

POZOR!

1000 mož potrebujeva v

Silver Saloon

461-463, 4th St. San Fran. Cal.
za piti fino Wieland-ovo pivo, kalifornijsko vino in najboljše žganje in kaditi najfinejše unijeke smodke. Prigrizek prost in igralne mize na razpolago. Rojaki dobe hrano in stanovanje.

BRATA JUDNICH,
San Francisco, Cal.

Naznanje.

NASIM SLOVENSKIM PRIJATELJEM
IN ODJEMALCEM.

Dasi je božič ali sveti večer še daleč, vendar pa je čas omisliti si božična darila. n. pr. iz vrste fotografij.

Veliko, ali večina Slovencev ima prijatelje, sorodnike v stari domovini katere brezdomno najlažje iznenadijo, ako jim pošljejo svojo sliko ali svoje družine.

Radi tega ne odlašajte na zadnji dan ampak obiščite nas takoj v prvi priložnosti. Tudi se Vam zahvaljujemo za vso prejšnjo naklonjenost upajoč, da bode cenili in vpoštevali naše točne in cene postrežbe, sedaj namenjene edino le za naše slovenske prijatelje in odjemalce, katerih napredek in vstrajnost je naša zahvala. ostajam z veleščovanjem

Willie

391-393 Blue Island Ave. vogal 14. Place. Chicago, Ill.

Nazdar rojaki!

Slovenec in drugim bratom Slovanom priporočava svoj lepo urejeni

Saloon

Točiva vedno sžeze pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago.

Za obilen poset se priporočava

brata Košiček

590 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Vsem rojakom priporočam
svojo fino urejeno

GOSTILNO

na 163 Reed St., Milwaukee, Wis.

Postrežba točna in solidna.
Vsak potujoči Slovenec dobro došel!

C. HOFBAUER.

Mirko Vadjina
priporoča bratom
Slovencem svojo
BRIVNICO.
390 W. 18. St. Chicago.
Največja slovanska trdka
Emil Bachman,
580 So. Centre Ave. Chicago.

Izdeluje društvene znake, gumbe, zastave in druge prebšćine.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače — "atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsace-mu v zabavo služi dobro ure-jeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrež-ba zagotovljena.
Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC
617 S. Center Ave. blizu 19
ulice CHICAGO, ILL.

Jakob Dudenhoefer
VINOTRZEC
339 Grove Street, Milwaukee, Wisconsin.
Priporoča vsem slovenskim salonom svoja izvrst-na vina in likerje. Ima v zalogi tudi im-portirane, vina likerje, kakor tu-di lastnega pridelka.

ATLAS BREWING CO.
sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo
iz českega hmelja in izbranega ječmena.
LAGER | MAGNET | GRANAT
Razvaža pivo v steklenicah na vse kraje.
Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti
mi te bomo zadovoljili.

**Poštnim potom lahko
vlagate denar.**
Da zamoremo vslužiti tudi zunanjim vlagateljem uvedli
smo da vloge sprejemamo poštanim potom. Vi lahko denar
na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge
sprejemamo od \$1.00 naprej.
Pišite po navodila na
SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK
278—92nd Street Chicago, Ill.

RAZNO:

Kako je angleški minister ženo dobil.

Med sedanji angleški ministri je, kakor znano, John Burns, ki je bil svojčasno delavec. Kot mladi dela-vec se je zaljubil v deklico svoje vrste a bil je preboječ, da bi ji izpovedal svojo ljubezen. Ne da bi vedel, ali ga ona tudi ljubi, je šel v kolonije ter več let težko delal. Ko se je vrnil, se je zapletel povodom delavskega štrajka med demonstrante, dokler ga niso zgrabili policaji na ulici in odvedli v ječo. Med ljudmi, ki so prhiteli gledat, koga žene policija, je bila tudi njego-va oboževana deklica, ki jo je pri tej priliki videl prvič po svoji vrnitvi. Ko je deklica spoznala svojega oboževal-ca v rokah policajev, je planila k nje-mu ter se ga na ulici oklenila okoli vratu. Burns je tako spoznal, da se mu ljubezen vrača ter je deklico takoj vzel za ženo, ko se je vrnil iz za-pora. Njegova žena je ostala enako skromna tudi potem, ko je postal njen mož minister. Slej kot prej hodil s košaro na trg, da nakupi vse po-trebno za kuhinjo. Imata edinega si-na, ki ga oče sam poučuje in vzgaja.

Japonci slabi delavci.

100 Japoncev, kateri so bili pri Wes-tern Pacific železnici najeti so bili od-puščeni. Tudi ne bodo več sprejemali japonskih delavcev, kajti Japonci so prešibki in niso za težka dela, radi te-ga bode železnična uprava le belokož-ce najela.

Nemški izseljenci.

Okoli 3.100.000 nemških podanikov biva v inozemstvu. Največ jih živi v ameriških Zedinjenih državah, najma-nje 1.662.000, v Parizu živi okoli 80.000 Nemcev.

Koliko denarja potrebuje papež?

Listi poročajo, da ima papež od svo-jih posestev na leto 875.000 frankov dohodkov, vrednosti mu donajajo oko-li 6 milijonov, daril pa dobi za 3 mili-jone frankov. V celoti prejme na leto 21 milijonov 875 tisoč frankov. Med temi je všteti takozvani "Petrov nov-čič", ki nese 12 milijonov frankov na leto. Od svojih dohodkov izda papež le 5 milijonov 647 tisoč frankov. 3 mi-lijone plača kardinalom in drugim predstojnikom, 397 tisoč ga stane oseb-je in 1.250.000 izda papež vsako leto za knjižnico, muzej itd. Poleg tega ga stane vzdrževanje petrske bazilike 750.000 frankov in 750.000 da za druge namene. Njegov čisti dobiček znaša torej na leto 16 milijonov frankov. Ve-lik in potreben revež ta papež — kaj?

Nesporazumljenje.

Znani milijonar Vanderbilt je podil svoj avtomobil s nenavadno hitrostjo po cesti, ter pri tem povozil psa. Ni pa storil, kakor store to navadno boga-taši, da odletijo svojo pot, temuč je izstopil ter se vrnil na lice mesta, kjer je našel kmeta, ki je kimaje z glavo prestrašeno gledal na ostanke povoženega psa. Vanderbilt je izve-kelel 50 dolarjev ter jih ponudil kmetu vprašaje ga: "Ali je s tem pes pla-čan?" Kmet je pokimal in avtomobil je oddrdal naprej. Kmet pa je gledal sedaj denar v roki, sedaj psa v prahu, popraskal se za ušesi ter rekel: "Rad bi pa vendar vedel, čigav pes je to bil."

Ponesrečena agitacija.

Za ravnokar izvršene volitve na An-gleškem je hodil v londonskem pred-mestju po delavskih stanovanjih agi-tirat neki konzervativni agitator. Pri-šel je tudi v neko stanovanje, kjer ni našel doma moža, temuč le njego-vo ženo. Takoj je začel med tem ča-som obdelovati ženo, naj pripravi moža, da odda svoj glas klerikalni stranki. Žena je pazljivo poslušala njegovo razlaganje, posebno o zbolj-šanju delavskega stanja, a nato je zamisljeno odgovorila: "Ne bo nič. Mojemu možu je nekdo že obljubil novo obleko, ako glasuje za liberalce." To pa je bila voda na agitatorjev ogenj, ker če bi se nasprotni stranki dalo dokazati, da je kupovala glasove, bi se volitve razveljavile. Zato je začel ženo prositi, naj mu pove ime tistega, ki je možu obljubil obleko. Ker žena ni hotela izpovedati, obljubi-l ji je 12 K ter ji denar tudi takoj potisnil v roko. Sedaj mu je žena

ljubeznjivo odgovorila: "Vidite, to sem bila jaz. Obetala sem svojemu staremu novo obleko, ako glasuje za liberalce, no, sedaj pa imam že tudi 12 K v namen."

Drago odlikovanje.

Angleški kralj je podelil japonskem cesarju red hladne podveze. Iz An-gleške je ravnokar odpotovala pod vod-stvom princa Connaughta posebna de-putacija, ki prinese mikado angleški red. Deputacija ostane v Tokiju ves mesec ter so pripravili zunjo celo pa-lačo. Deputacija izroči mikado ob enem kraljevo željo, naj ne nosi nove-ga reda na roki, kakor store to običaj-no orijentalci, temuč na nogi. Angleška državna blagajna plača za depu-tacijo 120.000 K.

Najnovejša pisateljska reklama.

Da ljudje gledajo pri vsaki novozilš-li knjigi bolj na pisateljevo ime kakor na vsebino knjige je tudi že v avstra-liji znana žalostna resnica. V Sydneyju je nedavno izdal neki mladi pisatelj svojo knjigo, ki pa je ostala skoraj popolnoma neopažena, zato je mladi mož sklenil, da na energični način o-brne pozornost občinstva na svojo knjigo. Šel se je ob nabrežju spreja-jat ter brez poudarka učil nekega kitaj-skega delavca. Uspeh je bil sijajen. Njegovo ime je zaslovelo in ljudje so se trgali za njegovo knjigo ter so iz-dajo pokupili. Pisatelj pa se ne bo dol-go veselil svoje sreče, ker ga je že so-dišče obsodilo na smrt.

Preteči štrajk premogarjev.

Štrajk premogarjev, ki so ga vprizo-rili leta 1902, ki je bil do sedaj naj-večji na gospodarskem polju se vršeci boj — kar ga naša dežela pozna, kon-čal je s pobotovanjem, ki pa ni zado-vojlilo ne delodajalca še manje pa de-lavca.

Od istega časa so postale med oskr-bništvom in delavstvom napete raz-mere in slednji ne zaupajo več oskr-bništvom in upravam.

Položaj, kateri je po v Indianapolis dokončani konferenci nastal se je po-ostiril, ter le malo upanja je, da bi se merodajni krogi sporazumeli, ter štrajk preprečili.

Nameravani štrajk bode presegal štrajk iz leta 1902, kajti neštevilna masa premogarjev potegovalo se bode za svoje pravice. Nad 600.000 premo-garjev bode štrajkalo.

Vodstvo premogokopov je odklonilo vse unijske zahteve in sklenilo je da obnovi dosedanje pogodbe brez pre-membe. To pa premogarji ne odobru-jejo.

Cene med štrajkom, katere so ame-riškemu ljudstvu zapustile obilo spo-mina, pa številjijo vže itak nezmerni kapital lastnikom premogokopov. — Mitchell, zahteva razven povišanje plače tudi odpravo otročjega dela v premogokopu. Ob enem pa tudi šurno delo in pripoznanje unijske.

Razsodno sodišče je pa vže leta 1903 zadnji dve zahtevi popolnoma ovrglo. Radi tega se moreti tudi te dve zahtevi izbojevati — s štrajkom. V blagajni združenih premogarjev je 5 milijonov dolarjev. Res velika svo-ta — a kaj izda proti 600.000 štrajka-jočim?

Devet dolarjev na vsacega delavca! Stroški štrajka iz leta 1902 so, znašali \$149.000.000. Delavci so zgubili na za-služku \$28.930.000. Resnična zguba pa je bila še večja. Kar so si prihranili so porabili, a razven tega še zabredli v dolgove, iz katerih so se težko iz-kopali.

All bodo tudi sedaj štrajkujoči kar slepo sledili voditeljem?

Lastniki premogokopov so si za vsa-ki slučaj preskrbeli, ter napolnili svo-je zaloge za eno leto.

Kako pa naj delavec izhaja eno leto brez zaslužka?

A ni samo to, koliko revnega ljud-stva bo pri tem trpelo.

Cene premogu bodo znatno povišali, življenje bo vedno dražje, a kam naj se revež potem obrne, ko še sedaj iz-hajati ne more.

Nemška država je lansko leto za prilaganje gospodarskih bojev dala lep vzgled.

Zakaj bi pa Amerika ne delala po temu, in čeravno tako ni mogoče — pa saj uvedla potrebne korake, da od-vrne revščino in nesrečo delavca.

ZADOVOLJSTVO v ŽIVLJENJU

se uživa, ako sta mož in žena popolnoma zdrava. Osebe, ki so težko bolne na želodcu ali jetrah, so vedno šmerne, nezadovoljne in sitne. Naobratno so pa osebe, kojih želodec redno prebavlja zavžito hrano, odločne, vesele in polne življenja. Vsekako pa ima lahko vsak človek zdrav želodec, ki redno prebavlja, ako le rabi

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

ki spospešuje slast do jedi in prebavnost. Ali veste, da pomeni trdno zdravje, ako se dobro prebavljena hrana spremeni v telesu v čisto kri, ki je glavni pogoj življenja.

Naročila za ta pripomoček so tako ogromna, da so pričeli to izvrstno sredstvo kar na debelo ponarejati, da bi varali ljudstvo. Ali naši čitatelji vedo, da je edino pristno

Trinerjevo zdravilno, grenko vino

najboljše domače zdravilo in namizno vino na svetu.

**Dober tek.
Izborna prebavljanje.
Trdno zdravje.**

To je zdravilo, kakeršnemu ni para na svetu. Ako je rabite, odvzamete mnogo boleznih od sebe. Rabite je, da vam bodo boljše dišale jedi, kot krepčalo in čistilca krvi, branite boleznih.

POZOR! Kedarkoli rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino kot lek, tedaj ne smete uživati drugih opojnih in slabih pijač.

V LEKARNAH

V DOBRIH GOSTILNAH

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Mi jamčimo za pristnost in polno moč naslednjih specialitet:

Trinerjev brinovec, slivovka, tropinjevec, konjak.

Konklave 1. 1903.

III.

Ti grofje igrajo danes velike aristokrate. Jezuitje so bili dokazovali, da je rodovina Pecci stara plemenitaška rodovina iz Siene, ali ta dokaz je navadna falzifikacija. Dedi papeža Leona XIII. so bili prav navadni kmetje in so se do l. 1748. pisali Peccia, ter šele potem spremenili svoje ime v Pecci.

Tisti dan, ko je bil Leon pokopan, je italijanski kralj Vittorio Emanuele III. s svojim generalnim adjutantom Brusatijem stavil 100 frankov, da bo izvoljen papežem — kardinal Rampolla.

Dne 31. julija ob 4. popoldne se je pripeljal maršal konklave, knez Mario Chigi, v Vatikan. Knez Chigi je poglavar črne aristokracije v Rimu. Odkar nimajo papeži več tiste moči, kakor nekda, ko so vse svoje privržence lahko obsipali z bogastvom, od tedaj je klerikalna rimska aristokracija obubožala. Tudi knez Chigi je danes revež, a v zvezi s tem je s pravo špansko grandezzo izvršil posel "zaščitnika konklave" in spravi kardinale, konklaviste in služabnike v njihove "celice." Ob 6. uri zvečer so bili gospodje spravljani in preskrbljeni s provijanatom za štiri dni.

Kako čudna je bila ta družba, ki se je zbrala v konklavi! Madjarski kardinal Vaszary je bil pripeljal celo svojo kuharico seboj, krepko, zalo dekle, ki pa ni smelo ostati pri svojem gospodarju. Trdi kardinal Oreglia je kuharico neusmiljeno odpravil. Ustregel je pa z veseljem kardinalu Katschthalerju iz Solnograda, ko je ta izrekel željo, da se mu v celico postavi — klavir. Kardinal Katschthaler je dobil svoj klavir in v tem, ko so drugi kardinali politizirali, intrigirali in se pehali, je dobri gospod iz Solnograda brenkal na klavirju "....Auf da Alm gibts'koa Sind."

Se predno se je začel konklave, je vedel ves svet, da je glavni agitator za Rampollo nadškof v Valenciji, kardinal Herrero y Espinosa de los Monteros. Ta mož ima šest milijonov privatnega premoženja in je ves ta denar dal na razpolago Rampolli, ki pa te ponudbe ni sprejel, ker ima sam ogromno premoženje. Kardinal Herrero, generalissimus španskih klerikalcev, je bil v svojih mladih letih jurist in potem predstojnik okrožnega sodišča v Moronu. Tam se je zaljubil v neko mlado krasotico in se je hotel z njo poročiti, a nastala je kolera in starši so s hčerko bežali v hribe. Sodnik Herrero je vsako popoldne zajahal svojega konja in je jezdil k svoji ljubici. Nekega dne je našel nevesto na mrtvaškem odru. Ostal je kot straža vso noč pri mrtvi nevesti, drugi dan pa se odpovedal službi in vstopil v semenišče. Kot duhovnik je napravil še lepšo kariero.

V dan, ko se je sešel konklave, je rimski karikaturist Ratalanga (grof Galantara) v socialno-demokratskem "Avantiju" priobčil izvrstno karikatur. Narisal je kardinala, ki se kleče in s sklenjenima rokama zviija pred Bogom in molí: "Oh, vsegausmiljeni Bog, izkaži mi to milost, da postanem večni jetnik v Vatikanu."

Že mnogo stoletij imajo Rimljani navado, da se iz konklave norca delajo in da nabijajo vsakovrstne pamflete na kip, ki predstavlja Menelaja, ko reši Patrokla, kateri kip stoji pri palači Branschi. To pot je bil pamflet spisan v latinskem jeziku in se glasi tako le:

Oreglia:

Videbunt eum multi et timebunt (Mnogi ga bodo videli in se ga bali.)

Serafino et Vincenzo Vanutelli: Fratres iniquitate (Bratje v slabem.)

Mocenni:

Ecclesiae administrator diabolus (Denarničar in zlodej cerkve.)

Rampolla:

Flagellum dei; incidit in foveam, quam fecit ipse (Bil božji; pade v jamo, ki si jo je sam izkopal.)

Gotti:

Cogitationes ejus peribunt (Njegove misli se ne posrežijo.)

Capocelatre:

Sepulchrum foetidum.

Sarto:

Tutis Sartis ipse redimet Israel (S afgurnimi krojaškimi umetnostmi bo

"sfilikal" izrael. Sarto — krojač.)

Di Pietro,

libera nos, Domine! (Pred Pietrom nas obvaruj, Gospod!.)

Agliardi:

Cor ejus vanum (Njegovo srce je nečimerno.)

Svampa:

Ignis evanescens (Ugašajoči ogenj.)

Neznani pamfletist je milostno sodil samo dva izmed tistih kardinalov, ki so bili dan "papabili": trdega pometaja Oreglio in beneškega patriarha Sarta.

To so bile pa še nedolžne stvari v primeri s temi, ki so izšle iz sovražnih si cerkvenih taborov. Cele koše pamfletov, pisanih in tiskanih, je izšlo tiste dni, ko so bili zbrani kardinali, da izberejo novega papeža. Ako se je zdej govorilo: ta kardinal bo izvoljen — že je čez nekaj ur izšel anonimen spis, ki je o dotičnem kardinalu kaj slabega ali sramotnega povedal. Prva žrtev je bil kardinal Vanutelli, ki je bil obdolžen, da je zapeljal 11 deklet, ki se niso bila 15 let stara. O kardinalu Di Pietro se je pisalo, da ima dva sorodnika, ki sta radi goljufije obsojena. O kardinalu Gottiju se je pisalo, da je njegov brat obsojen na dosmrtno ječo zaradi umora, njegov oče da je bil fakin, njegova mati pa da je v Genovi barke snajžila in se optjanjala z žganjem. Kardinala Capocelatra se je dolžilo, da hoče sveto cerkev prodati "piemonteškim razbojnikom", o kardinalu Agliardiju, da je anarhist in komunist in da ima dve metresi.

Vsak, čigar ime se je imenovalo, vsak, ki je bil nevaren kardinalu Rampolli, je bil na tak način zdelan.

A tudi kardinalu Rampolli ni bilo prizanešeno. Razglasila se je sodna razsodba, ki je ošabnega kandidata za papeško krono zadela v živo. Ta razsodba pravi, da je bil Fran Rudolf marki Rampolla dei Tindaro a pravno veljavno sodba z dne 18. oktobra 1898 pri kazenskem sodišču v Milanu zaradi goljufije in ponarejenja javne listine obsojen na dvanajst let težke ječe, 16.842 lir globe in povrnitev vseh stroškov ter na izgubo vseh častnih imenovanj in političnih pravic.

Kardinala Rampolla je moralo to razkritje toliko huje zadati, ker razen stare sestre v Neapolju nima nobenega drugega sorodnika kot tega netjaka.

S takimi sredstvi se je vplivalo na kardinala in vzpričo temu naj še kdo reče, da izbira papeža — sveti Duh!

Ko bi bil papež Pij IX. slutil, da postane njegov naslednik kardinal Pecci, bi bil tega kardinala že treba celo ekskomuniciral, samo da bi ne bil postal papež. In ko bi bil papež Leon XIII. vedel, da postane njegov naslednik beneški patrijarh kardinal Sarto, bi bil že treba ekskomuniciral vse kardinala, samo da bi Sarto ne postal papež.

V zadnjih letih papeža Leona XIII. so nastala v cerkvenih krogih velika nasprotja zastran papežev in Rampollove politike. Leon in Rampolla sta se trudila, da zagotovita cerkvi dominiranje nad masami v Italiji, zato, da bi vzgoja sovražnikov državi in domovini in po masah vplivala na vlado, v inozemstvu zato, da bi dotične mase sllile svojo vlado, delati tako politiko, kakor je cerkvi ugodna.

Leon in Rampolla sta dobro vedela, da s starimi sredstvi tega ne dosežeta, da je treba socialno vprašanje tako iskoriistiti, da zadobi cerkev oblast nad masami, ne da bi kaj izpremenila na obstoječem državnem redu. V ta namen je papež izdal več enciklik, med katerimi je najvažnejša enciklika rerum novarum.

Stara cerkvena šola se nikakor ni hotela sprijazniti s to novo strujo, med tem ko so socialci sllili papeža, naj gre po začeti poti naprej, sicer mora socialna demokracija zmagati. Razpor je bil oster. Vsaka stranka je papežev enciklike tolmačila po svoje in to tem laglje, ker so bile te enciklike namenoma pisane nejasno, v svrhu, da se prepreči razpor. Kardinali te in one stranke so zahtevali, naj papež svoje enciklike raztolmači, a namesto da bi se bil razpor s tem poravnal, se je samo še poostril.

Nasprotje pa ni bilo omejeno samo na socialno politična vprašanja, nego se je nanašalo tudi na splošno politiko. Eni so se postavili na stališče, da katoličani, samo zato, ker so katoli-

čani vendar ne smejo stati indiferentno na strani ter gledali, kakor socialni demokratje ubijajo idejo kristijanstva in podirajo stebre, na kateri stoji cerkev. Zato so zahtevali, naj se katoličanom dalje ne brani udeležba na političnem življenju Italije, ker le z aktivno udeležbo se da paralizirati delovanje socialnih demokratov. Na tem stališču so stali tisti krogi, ki so se strinjali s papeževimi enciklikami o socialnem vprašanju, upajoč, da s socialno organizacijo dobe toliko oblasti v Italiji, da bodo lahko odločilni faktorji.

Konservativna stranka se je temu zoperstavljala, obsojajoč, da je papež zapustil stoletno pot cerkvene politike, in da pripravila katoličane na aktivno udeležbo pri političnem življenju Italije, kar končno ne more imeti drugega uspeha, kot da se utrdi — Italija in da izgine vpliv cerkve.

Tako so bili razdeljeni kardinali v političnem oziru, ko se je sešel konklave.

Razdvojeni so bili pa tudi še v nekem drugem oziru.

Papež Leon je dobro vedel, da je denar sveta vladar in zato je poleg splošne politike posebno pozornost posvečeval finančni politiki. Denar naj podpre in poživi cerkveno moč — to je bil njegov načrt in zlasti se je trudil, da z denarjem vzdrži v Rimu agilno klerikalno stranko — in si pribori gospodstvo v večnem mestu.

Le malo je manjkalo, in še vsaj glede Rima bi se bil ta načrt uresničil. Iz Vatikana je šlo mnogo milijonov med verniki nabranega denarja, s katerim denarjem so se zdale velike hiše in ustvarila industrijalna podjetja. Glavne tovarne v Rimu so cerkvena last. Na ta način je prešlo več tisoč rodovin v odvisnost od Vatikana. Prva posledica tega je bila, da je klerikalna stranka zadobila precej znatno število zastopnikov v rimskem občinskem svetu in le krahu, ki je zadel vatikanske finance, je pripisati, da klerikalci niso dobili večine.

Ta papeževa finančna politika je naletela v cerkvenih krogih na posebno oster odpor, zlasti še zaradi tega, ker je valed tega cerkev zadobila značaj finančne spekulacije in je cerkveni ugled silno mnogo trpel. Rimski zgled je seveda zapeljal na tisoče duhovnikov, da so pozabili, na svoje cerkvene dolžnosti in se z vso strastjo posvetili kupitji in spekulaciji v lokalnih bankah, posojilnicah, malh zavarovalnicah, konsumnih društvih itd.

(Dalje prihod.)

NAZNANILO.

Rojakom priporočamo našega zastopnika Frank Budno, ki se mudi na potovanju. Dotičnik ima pravico nabirati naročnino za "GLAS SVOBODE", sprejemati naročila za knjige in oglase.

Upravišstvo "GLAS SVOBODE".

Za oglase in njih vsebine ni od govorno ne uredništvo ne upravništvo.

ROJAKII

Naše podjetje, parobrodno društvo "Frank Zotti Co", namerava vkupiti vže drugi parnik s katerim bi prevažal ljudi in blago v staro domovino in obratno.

Naročila za prevažanje je tolika, da si more omisliti že drugi parnik, a potnikov je toliko, da moramo povečati naše podjetje.

Priporočamo dragim rojakom naše delnice po \$5. kateri naj jih nakupijo, dokler so še v zalogi.

Frank Zotti & Co.

108 Greenwich St. New York.

Knjiga "OPATOV PRAPORŠČAK"

katero je spisal J. R. bode kmalo pošla. Isti, kateri si jo hoče nabaviti, naj to kmalo stori.

Knjiga stane samo 50 centov, ter je poštnina v tem že vračunjena.

Knjiga stane 50c.

DRUŠTVO "NAŠ DOM ŠT. 33 V AMBRIDGE, PA.

priredi dne 24. februarja t. l. veselico, katere čisti dobiček je namenjen društvu.

STARA IN IZKUŠENA CUNARD LINE

ustanovljena leta 1840.

PREVAŽA LJUDI IN BLAGO ČEZ OCEAN GIBELALTAR, GENOVA, NAEPEL ITO.

LEPI, VELIKI IN NOVI

PARNIKI NA DVA VIJAKA

"CARPATHIA"	13,600 ton.
"SLAVONIA"	10,600 ton.
"PANNONIA"	10,000 ton.
"ULTONIA"	10,400 ton.

Iz New Yorka odplujejo NARAVNOST V ITALIJO.

Obrnite se do naših zastopnikov kateri Vam dajo potrebna navodila o cenah in času kedaj parniki odplujejo.

Se iščejo agentje!

F. G. WHITING, ravnatelj. 67 Dearborn Str. CHICAGO.

Raznovrstni godbeni instrumenti po nizki ceni.

JOS. JERAN, 459 W. 18. St. Chicago, se priporoča za popravljenje god. instrumentov

PIŠTE GREENKO VINO TRIGLAV in želodčno grenčico Ban Jelčić, ki se izlakuje 568 W. 18 St. Chicago. Triglav Chemical Works. Išče se poštene agente po vseh mestih.

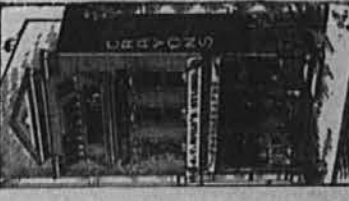
Zastonj dobite

Veliko sliko, ako naročite dvanaest kabinetnih slik, pri fotografu

J. F. Maly,

570 W. 18. Str.

Dobro delo, zmerne cene.

\$33

IZ CHICAGO NA

Pacificno obrezje

OD 15. FEBRUARJA DO 7. APRILA 1906.

Priložnost tega leta iti na zapad po znižani ceni, veljavne za v Montana, Idaho, Washington in Oregon. Tu kupiti si kmetije kjer je pridelek neodvisen od dežja. Za pojasnila glede zemljišče pišite na C. W. MOTT, G. E. A., St. Paul, Minn.

Dnevno vozita sem in tje dva vlaka. In šo posebej eden tako imenovani "Pullmanov spalni voz za turiste" z 18 vagoni. Za informacije glede cen pišite na

C. A. MATHEWS, General Agent Passenger Department, 208 So. Clark St., Chicago, Ill.

Iz Chicago do Billings, Mont., \$25; do Helene in Butte, \$30, do Spokane, Wash., in Ellensburg \$30.50; do Portland, Tacoma, Settle, Ashland in Astoria Ore., \$33. Ne pozabite vprašati za nizke cene v Californijo.

Northern Pacific Railway

Za Cene Pišite Na A. M. CLELAND, G. P. A., St. Paul, Minn.

Cemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, močje še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE. CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.